

LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Telephone: 641-6887
Area Code 212

Entered as second
class matter at the
Post Office of Jama-
ica, N. Y., under the
Act of March 3, 1879

LAISVE

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVE—LIBERTY
Dukartsavaitinis

Dalyje Queens apskrityje (N. Y.) \$10.00
Kanadoje \$10.00
Kitur užsienyje 12.00
Jungtinėse Valstijose \$9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 43

★ ★ ★ ★ ★

Antradienis, Birželio (June) 9, 1970, Ozone Park, N. Y. 11417

★ ★ ★ ★ ★

Metai 59-ieji

KRISLAI

KRISLAI
"Sekasi, sekasi..."
Baisi gamtos ryškė
Rasisto laimėjimas
Laisviečių dėmesiai
Garbinga aktorių šeima
Fašistiniai chuliganai

A. Bimba

Pereitą trečiądienį prezidentas Nixonas per penkiolika minučių dar kartą sušilęs teisingo invaziją į Kambodiją. Ji esanti daugiau negu šimtu procentų pasekminga. Viskas, ko buvę užsimota pasiekti, tapo pasiekta. Jo planas apvalyti Kambodiją nuo priešų ir iš jos su birželio mėnesio pabaiga išsikraustyti būsiąs pilnai įvykdytas.

Dar kartą priminė, kad šios agresijos tikslas buvo tikslai vienas: apsaugoti Pietų Vietnamo gyvybę ty amerikiečių kareivių, kurie ten pasilikę, kai jis iš ten ištrauks 150,000 kareivių. Gi ten, kaip žinia, liks dar daugiau kaip 250,000 amerikiečių tęsti šio karo "vietnamizaciją".

Sekasi... sekasi... Bet ant rytojaus skaitome pranešimą, kad pereitą savaitę dar 176 amerikiečiai paklojo savo galvas Vietname ir Kambodijoje. Taip pat pranešama, kad šiomis dienomis kaip ugnyje dingę dar 8 amerikiečiai korespondentai. Dabar viso yra dingusių korespondentų lygiai 40 žmonių.

Tai irgi, žmonai, reikėtų prisikaupti prie "pasisekimo..."

Prezidentas nė žodžių neprisiminė apie karo baigimą ir pilną išsikraustymą iš Pietrytinės Azijos. O tai reiškia, kad ta baisi skerdynė bus tęsiama toliau.

Viso pasaulio simpatijos eina mažai Lotynų Amerikos respublikai Peru, taip baisiai nukentėjusiai nuo žemės drebėjimo. Tiek daug žuvusių žmonių, tiek jų paversta benamiais, tiek daug miestų ir kaimų sulyginta su žeme!

Peru žmonėms bus sunku prisikelti iš griuvėsių. Reikės didelių pastangų. Jiems tose pastangose padės visa žmonija.

Nors tai buvo tikta nominacijos į gubernatoriaus vietą, bet George Wallace laimėjimas yra lygus išrinkimui Alabamos gubernatoriumi. Tai laimėjimas bene šių laikų įvykiausio demagogo, reakcininko ir rasisto. Jis laimėjo, nes jam pavyko to nelaimingos valstijos baltuosius išgąsdinti, kad jo pralaimėjimas reikštų toje valstijoje negrų viešpatavimą gal daugiau kaip penktui dešėty metų.

Wallacui sekėsi tuos žmones mulkinti ir prezidentu Nixonu. Nixonas, girdi, man daug pažadėjo rasiniais reikalais. Jeigu aš pralaimėsiu, jis tų pažadų atsisakys. O jeigu laimėsiu, jis mūsų bijos ir jų laikysis...

Keistas, kvailas argumentas, bet jis jam davė gerų rezultatų.

Šiandien "Laisvėje" rasite Laisvės Jubiliejinio Albumo Redakcijos kreipimąsi į visus (Tąsa 5-tame pusl.)

Nixonas pasigyrė agresija Kambodijoje

Washingtonas. — Birželio 3 d. vakare televizijoje prez. Nixonas pasigyrė, kad jo agresija Kambodijoje gerai vyksta ir kad Pietų Vietnamo armija žymiai padėjo Kambodijos teritoriją "apvalyti nuo komunistų." Jis pakartojo, kad amerikiečiai kariai bus ištraukti iš Kambodijos ne vėliau kaip 1 d.

Tuo pačiu sykiu jis paskyrė kongresmanų ir senatorių grupę vykti į Kambodiją ir grįžus namo raportuoti apie militarinę padėtį.

Tą pačią dieną Senatas 54 balsais prieš 36 atmetė sen. Dole siūlymą suteikti daugiau galios prez. Nixonui Kambodijoje. Tai buvo taikos šalininkų laimėjimas.

46 milijonai komunistų pasaulyje

Washingtonas. — Valstybės departamentas paskelbė savo metinį raportą komunizmo klausimu. Jis apskaičiavo, kad 1969 m. komunistų partijos turėjo arti 46 milijonus narių arba 700,000 daugiau, negu 1968 m.

Keturiojoje valstybių, kuriose komunistai kontroliuoja valdžias, kompartijūnariai sudaro daugiau kaip 94 proc. viso komunistų skaičiaus. Kiti komunistai yra nariai 74 kompartijose, kurios dar neturi valdomosios galios.

Atvyko J. Narkevičiūtė ir P. Gudynas

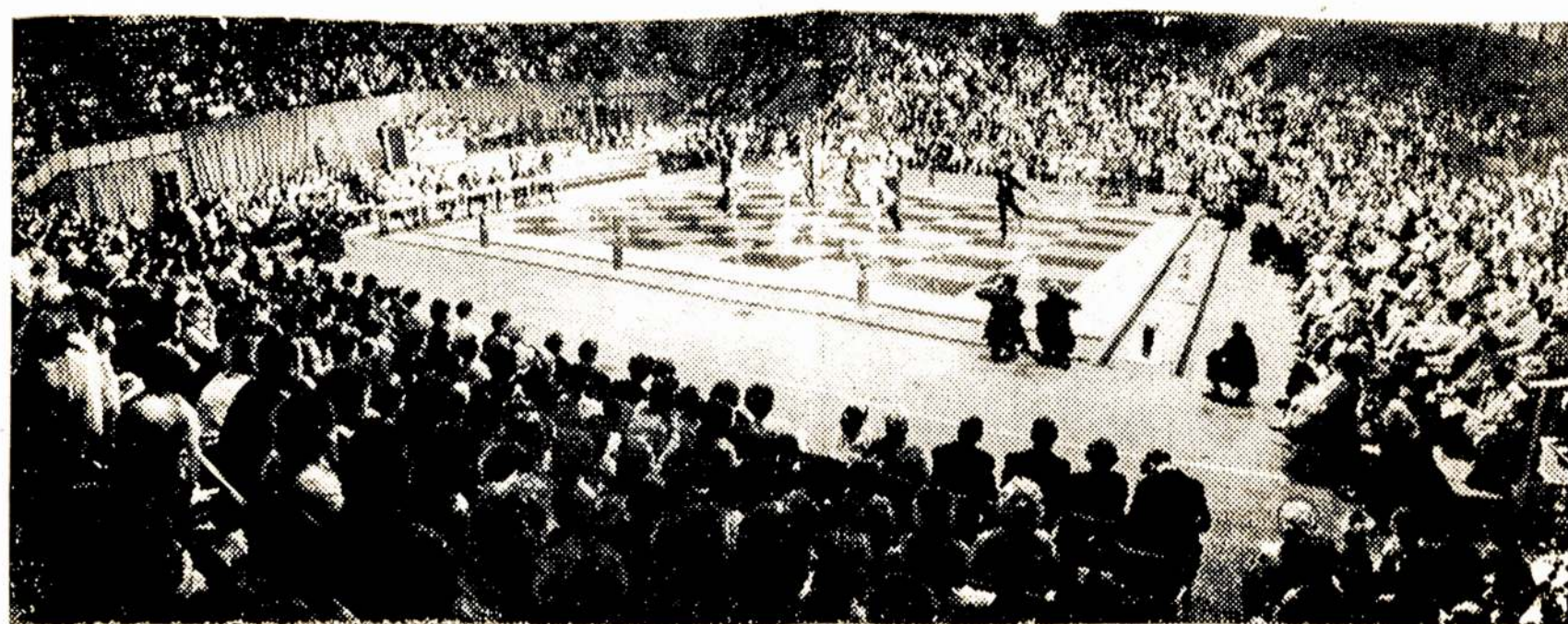
Trečiądienio, birželio 3 d., vakare atvyko į JAV grupę tarybinių turistų susidedanti iš 16 žmonių. Jų tarpe randasi du lietuviai — visiems, kuriems teko lankytis Lietuvoje, gerai žinoma ir mylima veikėja Janina Narkevičiūtė, Kauno miesto vykdymo komiteto pirmininko pavaduotoja, ir dailininkas Pranas Gudynas, Vilniaus dailės muziejaus direktorius.

Svečiai, atvykę į New Yorką, tuojau persėdė į lėktuvą ir nuvyko į Washington, D. C. Iš ten jie važiuos į Los Angeles, San Francisco, Clevelandą ir grįš į New Yorką birželio 16 d.

Manome, kad bus progų su garbingais svečiais, Narkevičiūte ir Gudynu, JAV lietuviams susitikti tuose miestuose, kur jie pavuos.

Washingtonas. — Šiaurės Korėja raportuoja, kad jos vandens patruliai nuskandino ginkluotą Jungt. Valstijų žvalgybinį (šnipišką) laivą Šiaurės Korėjos vandenyse.

ŠOKIO ŠVENTĖ KAUNE

Nuotraukoje: bendras salės vaizdas. M. Ogajaus nuotrauka.

Kaune, Sporto halėje, įvyko tradicinis, šeštasis tarptautinis pramoginių šokių konkursas "Gintarinė pora-70." Jame dalyvavo pajėgiausi Tarybų šalies pramoginių šokių mėgėjai, šokėjai iš Austrijos, ČSR, Japonijos, Švedijos, Vengrijos, VDR ir VFR. Konkurso dalyviai varžėsi klasikinėje ir Lotynų Amerikos šokių klasėse.

JAV padės Portugalijai kolonijas išlaikyti

Lisbonas. — Čia lankėsi Jungtinių Valstijų valstybės sekretorius Rogers ir turėjo pasitarimą su Portugalijos diktatorium Caetano. Portugalijai nesiseka kariauti su afrikiečiais Mozambike ir Angola kolonijose. Caetano nori Amerikos paramos ginklais.

Kairiuosiuose rateliuose manoma, kad Amerika yra linkusi paremti Portugaliją, kaip ir fašistinę Ispaniją ir Graikiją. Kartu nori nors moralinės paramos karui Indokinijoje ir Izraelio agresijai prieš arabus.

Armijoje nėra lygybės

Viena. — Dunojaus upe išsiliejęs Rumunijoje potvniuose žuvo 161 žmogus. Vanduo padarė daug nuostolių.

Armijoje nėra lygybės

Washingtonas. — Leitenantas Fred Bridis iš Miami, Fla., Vietname neteko abiejų kojų ir dešinės rankos. Jis buvo paguldytas Saigono ligoninėje. Jis negalėjo nieko daryti, nei laiško skaityti. Bridis norėjo televizoriaus.

Bet armijoje jo ir kitų sužeistų ligonių pagėdimai nepatenkinti. Tiesa, armijos viršūnės turi savo apšaldomus kambarius, puišius ir įrengtus klubus, šoferus. Jiems viskas leista, jie viskuo aprūpinti.

Karo fronte kareiviai sukolectavo pakankamai pinigų ir nupirko televizorių, kuriuo Bridis dabar gali naudotis.

Taipei, Taiwanas. — Penkialiniai nužudyti už bandymą iškalėjimo pabėgti ir užmušimą dviejų sargų.

Revoliucijos laimėjimus Sudanas atžymėjo

Khartoumas, Sudanas. — Daugiau kaip 50,000 sostinės žmonių dalyvavo demonstracijoje ir sveikino atvykusius svečius Egipto prezidentą Nasserį, Libijos prezidentą Gazafį ir daugelį kitų. Celebracijoje dalyvavo ir Jungtinių Valstijų Kompartijos pirmininkas Henry Winston.

Demonstracijoje skambėjo: "Lai gyvuoja vienybė." "Lai gyvuoja socializmas." Sudano prezidentas Nimeris priminė, kad Sudane buvo laimėta revoliucija 1969 m. geg. 25 d., tai dabar atžymimi vienu metu revoliucijos laimėjimai. Nimeris pasiūlė daugelį progresyvių reformų.

Darbininkai užgryrė pravažę svetimšalių bankų nacionalizavimą. Sudano Darbo Unijų Federacija, komunistų vadovaujama, remia valdžios programą. Federacija turi daugiau kaip pusę milijono narių.

Ceilone smūgis Amerikai

Colombo. — Ceilono parlamentiniai rinkimai sudavė labai skaudų smūgį Amerikos agresyviai politikai. Jungtinėms Valstijoms pritarianti Jungtinė Nacionalinė partija neteko 54 vietų parlamente ir liko tik su 17 atstovų.

Sios partijos vadovas Senanajake buvo premjeru penketą metų. Jis — amerikinės politikos rėmėjas. Per tą penketo metų laikotarpį pragyvenimas smarkiai pakilo ir nedarbas paaugo 800,000. Ceilonas turi 12 milijonų gyventojų.

Naujoji premjerė Bandaranaike paskelbė, kad Ceilonas laikysis socialistinės programos. Jis užmegs ryšius su Šiaurės Vietnamu, Šiaurės Korėja, Rytų Vokietija ir kitomis socialistinėmis šalimis, su kuriomis nebuvo pirmiau užmegsti diplomatiniai ryšiai.

Socialdemokratų Sąjunga prieš karą Indokinijoje

Kiljava, Suomija. — Čia įvykęs Socialdemokratų Darbininkų Sąjungos kongresas priėmė rezoliuciją, smerkiančią Amerikos agresiją Indokinijoje. Kongresas reikalauja ištraukti iš Indokinijos Amerikos ir satelitų militarines jėgas.

Izraelio klausimu kongresas užgryrė Jungtinių Tautų rezoliuciją, reikalaujančią Izraelio pasitraukti iš okupuotų arabų žemių.

Karininkų grupė kovoja Pentagono vadovybę

Washingtonas. — Jungtinių Valstijų jaunų militarių oficerių (karininkų) grupė sudarė iš 25 karininkų komitetą kovai prieš karą Indokinijoje, prieš Pentagono vadovybę. Organizacinis komitetas išleidinėja mėnesinį biuletinį apie politinę ir militarinę padėtį, taipgi apie kovą prieš karą.

Kareiviai degina pabėgėliams reikalingą maistą

Washingtonas. — Amerikiečiai kareiviai Kambodijoje, gavę įsakymą ruošti prieš pasitraukimo iš Kambodijos, degina ryžius ir kitą maistą, kuris reikalingas iš karo fronto pabėgusiems vietnamiečiams.

Daugelį vietnamiečių iš Kambodijos jau pervežė į P. Vietnamą, kur taipgi jiems maisto stoka. Pasilikusieji vietnamiečiai tiesiog badauja, o amerikiečiai suimtus ryžius sudegina. Pasiteisina, kad nuvežti vietnamiečiams ryžius nėra galimybės.

Masinės demonstracijos Kanadoj prieš Ameriką

Ottawa. — Visoje Kanados šalyje vyksta masinės demonstracijos, reikalaujančios ištraukti iš Indokinijos visas Amerikos ir satelitų jėgas, kartu pasisakančios už solidarumą su Indokinijos liaudimi, kovojančia prieš agresiją.

Kanados sostinėje prie pat Amerikos ambasados vyksta demonstracijos, taipgi pačiame miesto centre.

Demonstrantai reikalauja Kanados valdžios atsisakyti nuo bet kokios Amerikos karinės politikai paramos, pasitraukti iš NATO militarinės sąjungos, kuriai Jungtinės Valstijos vadovauja.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Washingtonas. — Prezidentas Nixonas jau paskyrė naują Sveikatos, Apšviatos ir Gerovės departamento sekretorių. Juo yra Elliot L. Richardson.

Washingtonas. — Senatiniame Užsienio Reikalų Komitete išryškėjo, kad Amerikos vyriausybė turi slapta sutartį su Tailando valdžia. Pagal tą sutartį Tailandas gauna po 50 milijonų dolerių į metus už pasiuntimą armijos į Pietų Vietnamą padėti amerikiečiams kariauti. Iki šiol už tai jai sumokėta daugiau kaip 200,000 milijonų dolerių.

Washingtonas. — Valsty-

451 unijų vadovas prieš Meany karinę politiką

San Francisco, Calif. — 451 įvairių šios apylinkės unijų vadovų pasiuntė prez. Nixonui atvirą laišką, kuriame jie reikalauja sulaukyti mūsų Indokinijoje, dabar pasitraukti iš Kambodijos ir Vietnamo.

Šie unijų viršininkai griežtai atmeta AFL-CIO prezidento Meany karinę politiką.

Katalikų simpoziumas už Europos saugumą

Berlynas. — Čia įvyko Europos šalių katalikų simpoziumas, kuris užgryrė ir paskelbė deklaraciją, pasisakančią už Europos šalių konferenciją saugumo reikalui.

Deklaracija taipgi ragina Europos valstybes pripažinti Vokietijos Demokratinę respubliką ir abi Vokietijas priimti į Jungtines Tautas, kaip nepriklausomas valstybes.

Washingtonas. — Dr. John A. Hannah pripažino, kad Amerikos taip vadinama "ekonominė pagalba Laosui" yra vartojama kaip priedanga (maska) Centrinės Žvalgybos Agentūros (CIA) veikla.

Washingtonas. — Darbo departamentas skelbia, kad gegužės mėn. nedarbas pakilo iki 5 proc. visos darbo jėgos.

LAISVĖ

LITHUANIAN
SEMI-WEEKLYPUBLISHED BY THE LITHUANIAN COOPERATIVE
PUBLISHING SOCIETY, INC.Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$9.00	Canada, Lat. Amer., per year, \$10.00
United States, per 6 months 5.00		Canada, Lat. Amer. 6 months \$5.50
Queens Co., per year	\$10.00	Foreign countries, per year, \$12.00
Queens Co., per six months \$5.50		Foreign countries, 6 months, \$6.50

Juodo žmogaus teisės

KALIFORNIJOS apeliacijų teismas patvarkė, kad Black Panthers partijos vadas Huey Newton buvo nuteistas neteisingai, ir įsakė paleisti iš kalėjimo. O Newton buvo žemesnio teismo nuteistas ilgiems metams kalėti už tai, kad būk jis nušovęs policininką.

Viskas gerai: žmogus aukštesnio teismo pripažintas nekaltu ir išlaisvintas. Betgi Newton buvo išlaikytas už grotų pustrėčių metų. Visos pastangos išimti jį iš kalėjimo po užstatu (kaucija) iki Aukščiausiojo teismo išspręs apeliaciją, buvo veltui. Net ir už aukščiausią kauciją atsisakė išleisti iš kalėjimo. Ir tik todėl, kad jis juodas žmogus! Su baltu taip nesieliama. Baltas būtų buvęs tuojau paleistas po užstatu. Taip visada daroma, kai paduodama apeliacija prieš žemesnio teismo nuosprendį.

Pustrėčių metų nekaltas žmogus buvo išlaikytas už grotų tik todėl, kad jo odos spalva yra juoda! Kas ir kaip jam už tą baisią skriaudą atlygins?

Dar baisiau: Nors aukštesnis teismas žemesnio teismo nuosprendį panaikino, bet ir dabar Newtonas iš kalėjimo nepaleidžiamas už joki užstatą! Vadinas, aukštesnio teismo pripažintas nekaltu žmogus laikomas už grotų, ir, matyt, bus laikomas neribotą laiką.

Tokia rasinė diskriminacija nepakenčiama ir netoleruojama. Kol ji bus toleruojama, Amerikoje rasinės ramybės negalės būti.

Vak. Europos komunistų konferencija

GEGUŽES 15 dieną Paryžiuje įvykusi Vakarų Europos kapitalistinių šalių komunistų konferencija didelis žingsnis pirmyn pastangose suvienyti visas revoliucines jėgas kovai prieš Amerikos imperializmo agresiją Indokinijoje. Konferencijoje dalyvavo šios partijos:

Vokietijos Komunistų partija
Vakary Socialistinės Vienybės partija
Austrijos Komunistų partija
Belgijos Komunistų partija
Danijos Komunistų partija
Ispanijos Komunistų partija
Suomijos Komunistų partija
Prancūzijos Komunistų partija
Britanijos Komunistų partija
Graikijos Komunistų partija
Airijos Komunistų partija
Italijos Komunistų partija
Luxemburgo Komunistų partija
Portugalijos Komunistų partija
San Marino Komunistų partija
Sveicarijos Komunistų partija
Sveicarijos Darbo partija.

Konferencija priėmė sekamus nutarimus:

1. Sustiprinti politinę, moralinę ir medžiaginę paramą Indokinijos žmonėms, kurie šiandien veda didvyriską kovą prieš Amerikos imperializmo agresiją.
 2. Reikalauti, kad tuojau, pilnai ir besąlyginiai būtų ištrauktos visos Amerikos ginkluotos jėgos iš Pietų Vietnamo ir iš visos Indokinijos.
 3. Daryti didžiausią laudies spaudimą į savo valdžias, kad jos pasmerktų Amerikos agresiją.
- Šitie nutarimai, aišku, nepasileiks tikai popieriuje. Visose minėtose šalyse komunistai padidins savo veiklą sumobilizuoti plačiausias savo šalių masės suteikimui Indokinijos (Vietnamo, Kambodijos, Laoso, Tailando) žmonėms visokios pagalbos šioje istorinėje gynimosi kovoje.

Senatorės Smith "patarimas"

SENATORĖ Margaret Chase Smith neslepia savo susirūpinimo. Kaip ir daugelį kitų rimtai protaujančių amerikiečių, jai nepatinka nūdienės mūsų Amerikoje ir visame pasaulyje padėtis. Ji norėtų dalykus pakeisti, pataisyti. Bet ji, mums atrodo, prieina ne iš to galo. Ji norėtų, kad Amerikos žmonės, ypač mūsų jaunimas, studentija, liautųsi "triukšmavę", taip aštriai protestavę prieš Vietnamo karą ir kitas mūsų laikų negeroves. Nes tai visa, girdi, erzina reakcines jėgas ir gimdo represijas. Vadinas, nusilenkite, pasiduokite toms reakcinėms jėgoms, tai jos jūsų pasigails ir nesigriebs prieš jus represijų.

Aišku, kad toks senatorės Smith patarimas Amerikos žmonėms nepriimtinas. Istorija pilna pavyzdžių, kaip tylėjimas prieš negeroves dar tik labiau padrasina reakcines jėgas prarasti savo politiką. Paimkime Vietnamo karą. Jeigu iš karto Amerikos žmonės būtų sukilę prieš Johnsono patvarkymą į Pietų Vietnamą siųsti mil-

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

JIE TAI LAIKO DIDELIŲ NUSIDĖJIMŲ

Neseniai Kanadoje lankėsi iš Lietuvos šokių žinovas Kazys Poškaitis, o Jungtinėse Valstijose šokių žinovas J. Lindys. Koks ten Jonas Vaiciūnas Chicago "N." (geg. 28 d.) dabar šaukia, kad jiedu abudu buvome, amerikiečiams ir kanadiečiams, "tais pačiais tikslais įbrukti".

O kas tie per tikslai? Kodėl jie tiek mums yra arba turėtų būti baisūs?

Jonas, nē rausdamas iš gėdos, atsako. Antai, sako, K. Poškaitis "bandė užmegzti ryšius su tautinių šokių grupėmis".

Tik pagalvokite: Lietuvos šokių žinovas bandė užmegzti ryšius ne su žydų, rusų, arba kiniečių tautinėmis šokių grupėmis, bet su lietuviais. "Naujienuoms ir jų bendradarbiui tai didžiausias nusidėjimas ir prasižengimas!"

O beveik dar didesnis Poškaitis ir Lingio nusidėjimas prieš mūsų mieląją lietuvių tautą, tai kad jiedu ty lietuvių tautinių šokių grupių vadovus "kvietė aplankyti Lietuvoje". Čia tai jau judviejų didžiausia išdavystė!

Eisi—gausi mušti, neisi—gausi mušti. Per metų metus reakcininkai šaukė-rėkė, kad Lietuvos dury uždarytos Amerikos Lietuvos menininkams, kad ten jiems nē koja-nevalija įkelti. Bet dabar "Naujienuoms" išdavikai—tie Lietuvos menininkai, kurie kviečia Amerikos lietuvių menininkus apsilankyti Lietuvoje ir parodyti Lietuvos žmonėms savo talentą, savo pasiekimus šokių mene!

Bet ir su tuo istorija dar nepasibaigia. Jonas Vaiciūnas prakeikia Lietuvai ir Tarybų Sąjungos valdžias, kad jos šiuos lietuvių tautos talentingus sūnus, garsius šokių meno meistrus šiomis dienomis pagerbė, apdovanodamas titulaus—J. Lingiui suteikdamos "Tarybų Sąjungos lietuvių artisto vardą", o Poškačiui—"lietuvių laudies šokio tyrinėtojo - mokslininko vardą".

TOKS JAU NELAIMINGAS TO ŽMOGAUS LIKIMAS

Brooklyno pranciškonų "Darbininke" (geg. 27 d.) korespondencijoje iš New London, Conn., rašoma:

Vietos lietuviai ir amerikiečiai giliai sujaudinti tragiško įvykio. Edvardas Kukutis, 43 m. amžiaus, gyvenęs Uncasville, Conn., gavęs žinią, kad Vilniuje sunkiai serga vėžiu jo motina Marija Kukutienė-Mickevičienė ir kad jai beliko gyventi vos porą savaitę, skubiai išskrido į Vilnių. Su juo išvyko ir jo brolis inž. Vytautas Mickėvičius. Gegužės 6 pasiekė Vilnių, motiną jau rado prieš porą dienų palaidotą. Aplanke jos kapą ir pagyvenę 5 leidžiamas dienas Vilniuje, broliai buvo begrižta namo

žinišką armiją, karo būtų buvę išvengta. Deja, kadangi to nebuvo padaryta, dabar turime vieną iš ilgiausių, neteisingiausių ir barbariškiausių karų visoje žmonijos istorijoje. Nelaimė ne tame, kad žmonės "per daug triukšmauja," bet tame, kad jie labai dažnai pamiršta "triukšmaut," toleruoja valdžios politiką, kuri jiems neša nelaimę.

vėl tuo pačiu keliu—per Maskvą. Maskvoj juodu apsisistojo Bukarest viešbučio 3-čio aukšto kambaryje. Edvardas Kukutis jau Vilniuje buvęs prislėgtas nuotaikos, Maskvoj pasijuto blogiau: pasidarė labai nervingas, skundėsi baimė, galvos, krūtinės skausmais. Gegužės 13 rytą pašauktas gydytojas jokios ligos nerado, bet davė jam raminančių vaistų—esą valerijono lašų. Vaistai jam nepadėjo, jo nuotaika blogėjusi ir skausmai stiprėjo. Vakare brolis išėjęs vėl kvietė gydytoją. Užtrukęs labai trumpai, nes kvietęs per viešbučio tarnautoją, kurios staliukas buvęs čia pat koridoriuje prie jų kambario durų. Kai grįžo atgal, Kukutis nē kambaryje, nē prie jo esančiame vonios kambaryje nerado. Pažiūrėjęs pro kambario išmūštą langą, pamatė Kukutį gulintį ant šilnatvio ir aplink besirenkančius žmones. Išbėgęs į gatvę, rado jį dar visiškai sąmoningą. Jis prašė vandens. Kukutį greitai nugabeno į ligoninę, kur po 7 valandų, geguž. 14 d. ankstyvą rytą, jis buvo paskelbtas mirusiu. Ten buvęs padarytas skrodimas. Brolis Kukutis ligoninėje nematęs.

Į Maskvą buvo atskridusios iš Lietuvos dvi jo sesers atsiųskinti su mirusiu broliu. Tai tokią trumpą įvykių istoriją nusako inž. Vytautas Mickėvičius. Jis mano, kad tai buvęs nelaimingas atsitikimas. Velionio palaikai, žinoma, sugrąžinti į Ameriką.

JIE IRGI RADEJĘ LENINĄ POPULIARINTI

Kanadiečių karvelinių "N. L." (geg. 20 d.) Al Gimantas vadoja kailį ir šaviesiems, kurie negalėjo išskęsti apie Leniną neprivergtę skilčių skiltis. Prašome:

Bet, kad ir mūsų, taip vadinamos, laisvosios spaudos puslapiai, lenininės sukakties proga prabilo apie Leniną, tai jau reikia tikrai stebėtis. Eilės straipsnių, tiesiog beribiai minėjimai, tegu ir iš negatyviosios pusės, užėmė mūsų kailių laikračių eiles skilčių, kurios juk degamai reikalingos aiškintis, kalbėtis, diskutuoti kurkas mums visiems rūpimais ir tikrai neeilinėms svarbos reikalais. Problemų daug, kiekviena diena į lietuviškąjį gyvenimą vis įneša ką nors naujo, kartais nenumatyto, nelaukto. Ir šiaip yra užtenkamai ką svarstyti, pasidžiaugti, gal, reikalui esant, ir paliūdėti. Tuo tarpu tiek daug vietos, tiesiog beprasmingai, buvo pašvęsta Leninui.

AMŽINO IGNORANTO SAPALIOJIMAI

Toje pačioje kanadiečių "N. L." (geg. 27 d.) Anis Rūkas palieja visą kibirą tokių apdūmojimų:

Skirtumas tarp lietuvių ir žydų toks: žydai kur begyvena lieka žydu, lietuviai suglemžta, susmunka, besitaikindamas prie kitų, neišsilaikęs nē šimto metų išnyksta kitų tautų naudai, lyg be tėvynės gaivalas, lietuviai it praskaltėlis, iškeičia vardą ir pavardę, kad neliktų tautinės žymės...

Tai, žinoma, paprasti di-

delio ignoranto sapaliojimai žeidimui lietuvių ir lietuvių tautos. Jis, matyt, nežino nē to, kad milijonai ir milijonai žydų taip pat įvairiuose pasaulio kampuose yra ištautėję, pakeitę savo pavardes ir "pamiršę", kad jie yra žydiškos kilmės. Jokia grupė žmonių, kuriai tenka patekti į svetimus kraštus, nuo ištautėjimo nėra liūsa. Lietuviai nėra išimtis. Lietuviai nėra tuo pažūriu pirmutiniai.

BE JOKIOS LOGIKOS

Pažangiųjų kanadiečių "Liaudies balsas" (geg. 29 d.) savo vedamajame "Keistais reiškinys" daro tokias pastabas:

Po karalienės Viktorijos buvo daug kitų karalių ir karalienių, bet Kanadoj švenčiama tik karalienės Viktorijos diena. Po pirmo pasaulinio karo buvo antras ir dar baiesnis, bet pirmo karo pabaiga apvaikščiojama, o antro karo pabaiga neapvaikščiojama. Iš tikrųjų, reiktų rodyti didesnį džiaugsmą dėl pabaigos antrojo pasaulinio karo. Antras pasaulinis karas užsibaigė su mūsų fašistinė pabaia, kuri buvo pasimogos sunaikinti tautų laisvę visame pasaulyje.

Išrodo, kad kažkaip kai kas tampa tradicijomis, kurias labai sunku pakeisti.

Kuo daugiausia parengimų "Laisvės" paramai.

I visus "Laisvės" draugus bei rėmėjus

Kiekvienas "Laisvės" skaitytojas bei draugas žino, jog sekamųjų metų pradžioje sukanka 60 metų nuo šio laikraščio įkūrimo. Laikraščio gyvenime, tai jau nemėgiamas amžius, kurį reikia stipriai atžymėti, kad ateinančios kartos lietuvių, gyvenančių Amerikoje ir Lietuvoje, tai atmintų! Be to, tokios nepaprastos sukakties proga, norės save įamžinti ir visi esantieji bei buvusieji "Laisvės" skaitytojai. Jie norės savo vardus matyti toje garbingoje minioje žmonių, kurie tą laikraštį per daugelį metų rėmė ir auklėjo. Yra dar gyvųjų tarpe tokių pažangiečių-pionierių, kurie "Laisvę" skaito nuo pat jos įsikūrimo—1911 metų!

Tam reikalui atžymėti ruošiamas didelis jubiliejinis Albumas, kuriame bus galima įtelpinti visus "Laisvės" patriotas, visus jos rėmėjus.

Albumas bus plačiai paskleistas ne tik čionai Jungtinėse Valstijose, bet Lietuvoje, Kanadoje, Lotynų Amerikoje ir visur kitur, kur tik rasime lietuvių. Jiems bus įdomu žinoti, ką veikia Amerikos pažangieji lietuviai, kaip jie remia savo spaudą, ką jie skaito ir t. t. Taigi jūsų giminės, kaimynai, draugai ir pažįstamieji, gyvenantieji Lietuvoje ar kitose pasaulio dalyse, matys savo artimųjų veidus bei vardus ir iš to padarys atitinkamas išvadas. Todėl labai svarbu, kad visi "Laisvės" skaitytojai bei draugai dalyvautų jubiliejinio Albumo lakštuose! Užsiskykite, kurie tik galite, visą Albumo puslapį, kad ten būtų galima įdėti ribotą jūsų biografiją ar nuotrauką. Mažoje vietoje, nedaug ką galima sutalpinti. Kurie norite, galite įamžinti savo giminės ar draugus. "Laisvę" parama juk labai reikalinga. Visi Albumo vietą užsiskysieji, gaus po vieną jo kopiją nemokamai.

Albumo ruošimo komitetas pageidauja, kad su užsakymu vietos, būtų kartu siunčiami ir pinigai; tai žymiai palengvintų darbą administracijai.

Be to, Albumo redakcija prašo, kad atsiųstumėte savo miesto, kaimo ar apylinkės jums žinomų "Laisvės" bendradarbių, korespondentų, vadininkų bei šiaip veikėjų vardus ir pavardes. Kur galima, pažymėkite ir jų slapyvardžius. Norėtume tuos veikėjus pagerbti, net jeigu jie jau ir būtų mirę. Įamžinkite ir savo apylinkę! Kviečiamos Albumo dalyvauti ir organizacijos. Kelkite šį klausimą mitinguose.

Visas šis darbas yra gana skubus. Delsti negalima. Rugsėjo mėnesį, mums reikia turėti rankose visą medžiagą: raštus, fotografijas, etc. Taigi, mielieji draugai-rėmėjai, prašome nedelsiant atsiliepti, kad vėliau, kai jau Albumas bus gatavas, nebūtų išmetinėjimų, jog jų vardas ar miestas buvo "užmirštas"! Mes norime nieko užmiršti, tad prašome jūsų tautos. Lauksime!

Albumo Redakcija

IŠ LAIŠKŲ

"Laisvės" Redakcijai — Amerikoje

Gamtos išdaigos, ne kliūtis. Nelauktai šiemet, iš po tokios intensyvos žiemos, pavasaris Lietuvoje buvo vėlyvas, šaltas ir lietingas. Zemdirbiai buvo sunerimę dėl lietingo oro, su pavasario sėjos darbais.

Pasirdo, kad dar nesame pripratę prie dabartinių atsiekimų žemės ūkyje ir be pagrindo laikada nuogas-čiuojame, del galimų gamtos poveikių tai sėjos baruose bei derliaus nuėmimo.

Pavyzdžiui, šis pavasaris, iki gegužės pirmųjų dienų, niekas negalėjo netik į dirvas įeiti, bet ir iš namų išeiti buvo neįmanoma dėl lietingo oro. Ir tik praleidome gegužės šventes, prasišlaivė gamta ir už poros dienų, netik po smėlio žemes, bet ir po šakių lygumas prasidėjo pavasario laukų darbai. Ir šandien, rašant man šias eilutes, gegužės 20 dieną, jau daugumoje ūkių šakių rajone, o taipogi ir visoje Lietuvoje girdisi raportai apie baigtą grūdinių kultūrų, linų ir runkelių sėją bei bulvių sodinimą.

Ir kas anksčiau galėjo pagalvoti apie tokį greitą pavasario darbų atlikimą, ypač nepalankiomis pavasario sąlygomis? O tai nulėmė, trumpai tariant, galin-gą šių dienų žemės ūkio technika.

Technikos dėka daugumonių vietų laukai, kurie vanden perteklių greitai atidavė upėms bei upeliams, ežerams. O į pradžiuosią dirvą galingi traktoriai greitai paruošė dirvą, beria grūdą, bei sodina bulves. Iš to aiški išvada, kad technikos tobulumas ir gausumas jos, kad ir gamtos sąlygos nepalankios, tai ne kliūtis žemės ūkio darbuose. Dėlto noriu atkreipti Amerikoje gyvenančių lietuvių dėmesį, kokia pažanga įvyko Lietuvoje per tuos 25 metus, kad nematant savo akimis, iš tų mano kelių eilučių nepatikėtina.

O iš tikrųjų, tai tikra tiesa, technikos stebuklas. Lai-ku, kaip matosi, pasėta į gerai įdirbtą ir patręštą žemę, tai padėtas rimtas pagrindas ir šiais metais išaugyti ir sudoroti dar aukštesnius kaip pernai, žemės ūkio laukininkystės derlius.

Z. Kairys

K. Naumiestis — Kubilieliai šakių rajonas. Lietuva.

A. Venclova

SAULĖS!

Supas, blyksi
Laiko švytuoklė.
Šlama medžiai —
Sodo vaiduokliai.
Dega saule
Jūros, kalnai,
Mirga debesys
Amžinai...
O, sustokit,
Lauk šėseliai,
Neskubėkit,
Tartum pašėlę!
Leiskit žemei
Draug su manim
Pasidžiaugt dar
Ryto ugnim.
Leiskit dirbti,
Mylėt, rašyti,
Kol girių lapai
Nenukritę,
Kol dar saulės
Pilna galva,
Kol širdis dar
Plaka gyva.
Aš nenoriu
Žiemos ilgos,
Man nereikia
Nakties pilkos!
Aš nenoriu
Šaltų kaip žalčio
Ledo klotų,
Saulę ir šakelį...
Saulės vasarai,
Saulės kūčiom
Noriu semtis
Pilnom rieškučiom...
Neskubėkit,
Tartum pašėlę!
Sugrąžinkit
Saulę, šėseliai!

DIDŽIULIS SKYRIUS

Nemažam fabrikui pri-lygsta skyrius, kuris pradėjo veikti šiaurinė mėsos kombinatė. Keturių aukštų pastate, kuris užima beveik 10 tūkstančių kvadratinų metrų plotą, išrikuoti modernūs įrengimai.

Šiame skyriuje, kuris yra didžiausias dešrų ir kulinarijos cechų ne tik Lietuvoje, bet ir visame Pabaltijyje, per metus bus pagaminama daugiau kaip šimto pavadinimų 10 tūkstančių tonų produkcijos.

Phompenh. — 8 spaudoje reporteriai dingo Kambodijoje. Iš viso iki šiol Kambodijoje dingo 24 spaudoje reporteriai. Manoma, juos bus suėmę partizanai.

Knyga apie Rojų Mizarą

“Patrioto kovotojo Rojaus Mizaros atminimui” — šiais žodžiais prasideda knyga “Amžiais su gimtine,” kurią grožinės literatūros leidykla “Vaga” išleido Vilniuje, minint įžymaus Amerikos lietuvių veikėjo, Lietuvos liaudies rašytojo Rojaus Mizaros gimimo 75-ąsias metines.

Šiame leidinyje surinkta medžiaga, primenanti tas skaudžias dienas, kai Amerikos lietuviai atsiveikino su rašytoju, kai lietuvių tauta iškilmingai palydėjo Rojaus Mizaros palaikus į amžino poilsio vietą — gimtuosius Savilionis. Čia išspausdinti reportažai iš “Laisvės” ir Tarybų Lietuvos spaudos, Antano Petrikos, Antano Bimbos, Levo Vladimirovo atsiveikinimo kalbos, Antano Venclovos, Rudolfo Baraniko, Genriko Žimano, Aleksandro Gudaičio-Guzevičiaus, Juozo Balušio prisiminimai apie Rojų Mizarą. Knygoje skaitytojas ras Lietuvos KP CK pirmojo sekretoriaus Antano Sniečkaus, Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininko Motiejaus Šumausko, žinomų lietuvių visuomenės ir kultūros veikėjų kalbas, pasakytas atidarant Alytaus rajono “Nemuno” kolūkyje kultūros namus, pavadintus Rojaus Mizaros vardu, ir atsiveikinant su liaudies rašytoju ant Juodžio kalno.

Knygoje išspausdinta dailis Rojaus Mizaros publicistikos, kuri byloja apie liaudies rašytojo ryšius su Lietuva ir jos žmonėmis. Joje įdėtas Rojaus Mizaros parašytas žodis, suteikęs jam Lietuvos TSR liaudies rašytojo vardą, jo kalba, pasakyta iškilnėse Vilniuje minint Tarybų Lietuvos 25-ąsias metines. Čia taip pat perspausdintos ištraukos iš jo knygų “Žvilgsnis į praeitį” ir “Apie tave, gimtoji žeme.”

Knyga “Amžiais su gimtine” — tai dar vienas gražus paminklas šviesiam Rojaus Mizaros atminimui. Ją sudarė ir įžangą parašė Kultūrinių ryšių su užsienio lietuvių komiteto pirminko pavaduotojas Vytautas Kazakevičius.

J. Žukauskas

STUDENTAI LAUREATAI

Vilniaus universiteto penkto kurso studentė lituanistė Marytė Kontrimaitė ir trečiakursė Onutė Rasiukevičiūtė tapo pirmosiomis Lietuvos studentijos literatūrinio konkurso laureatėmis.

Šiame konkurse dalyvavo daugiau kaip 50 studentų iš visų Lietuvos aukštųjų mokyklų. Laureatė vardu be universiteto studentų pelnė taip pat Vilniaus Pedagoginio, Kauno medicinos, Kauno Politechnikos institutų jaunieji poetai ir prozininkai — viso 14 vaikų ir merginų.

Gegužės 15 d. į Savilionis pagerbti pažangaus JAV lietuvių rašytojo ir visuomenės veikėjo Rojaus Mizaros gimimo 75-ųjų metų atvyko rašytojo gimtojo kaimo valstiečiai, “Nemuno” ir kitų kolūkių žemdirbiai, Alytaus ir Varėnos rajonų visuomenės atstovai, svečiai iš Vilniaus. Ant Juodžio kalnelio, prie paminklinio akmens, amžinai saugančio urną su Lietuvos liaudies rašytojo pelenais, įvyko iškilmingas mitingas. Po minėjimo Ryliškiuose, R. Mizaros kultūros namuose, Alytaus saviveiklininkai susirinkusiems surengė koncertą.

Garbės sargyba prie paminklo akmens. Alg Brazaičio nuotrauka.

A. PETRIKA

Juodosios Afrikos kraujas

Praėjusiais metais Vilniaus leidykla “Vaga” išleido gerai žinomo žurnalisto Alberto Laurinčiuko gausiai iliustruotą knygą “Juodasis kraujas”. Tai knyga apie Afriką, jos žmones ir tenykštes tautines, kultūrinės, ekonominiai-politines sąlygas. Autorius, kaip Maskvos laikraščio korespondentas, ilgokai ten gyveno ir plačiai pavažinėjo. Jam, kaip tarybiniam korespondentui, buvo prieinamos vietos bei įstaigos ir tokios, į kurias paprastam turistui nelengva patekti. Tad jo gausia informacija ir pasinaudosime.

Afrikos kontinentas, žiūrint į jo žemėlapi, atrodo, kaip šachmatų lenta: išmargintas įvairiaspalviais lopeliais bei taškeliams; tai naujų valstybių gausa. Ten gyvena milijonai žmonių, kalbančių 830 įvairių kalbų bei dialektų. Kaimas su kaimu nesusikalba; arčiau nei senovės Lietuvoje, kai dūžiai nesuskalbėdavo su žemaičiais. Sudane negrai su arabais ir šiuo metu nesusikalba.

Dėl tokio tautinio bei kalbinio pasiskirstymo Afrikos žmonės buvo nuo neatmenamų amžių labiau išnaudojami, nei kuriame kitame pasaulio kontinente. Žmonių gaudymas ir į vergiją siuntimas ten prasidėjo labai seniai, daug anksčiau, negu vežimas jų į Amerikos plantacijas. Pirmieji vergvaldžiai buvo arabai, kurių krašte (Saudi ir kitur) vergijos liekanų yra dar ir dabar.

Europiečiai vergų komersantai pirmieji buvo portugalai, ištikimi katalikai, kurie kasdien maldoje skelbia — “mylėk savo artimą, kaip pats save”. Vėdmainiai! Jie vežė sugaudytus negrus į Arabiją, Pietų Ameriką (Braziliją ir kitur) ir į J. Jiems talkino angilai, prancūzai, amerikiečiai, belgai, ispanai ir kiti. Išbrovę į Afrikos koloniją, portugalai tuoj ten kurdino savo misionierius, tuos politinius evangelistus. Afrikos negrai greitai iškeitė savo džiunglių prietarus į krikščioniškuosius ar musulmonus.

Religinių prietarų paplitimas

Afrikoje ir šiuo metu daug religijų, daug religinio fanatizmo, daug prietarų, daug neraštingumo, o labai maža mokyklų. Tai pagrindinė tų žmonių nelaimė, kuri neleidžia jiems išsilaisvinti ir savo gyvenimo pagerinti. O buvę baltieji kolonizatoriai, kurie Afriką išnaudojo, kurie ten sau neapsakomus lobius susikrovė — afrikiečių šviesti nenorėjo. Jie nenorėjo jų ekonomiką kelti, juos vienyti, juos politiniai sąmoninti, jų prietarus mažinti ar šovinizmą naikinti.

Tiesa, yra grupelės pažangių studentų bei absolventų, kurie blaiviau žiūri į gyvenimą, kurie nori savo liaudį šviesti. Dalis jų mokslus ėjusi užsieniuose, daugiausia T. Sajungoje. Tai pirmosios naujojo Afrikos gyvenimo kregždės! Tačiau ims dar gana daug laiko, kol atsilikusi Afrikos kontinento liaudis atsisklaidys krikščioniškų bei musulmoniškų misionierių sukurto fanatizmo, miško dievų bei dvasių ir juose išgyvenusių prietarų.

Afrikiečių gyvenimo sąlygos gana sunkios, varginčios: per daug saulės, per

daug smėlio, permaža vandens, stoka derlingos žemės, stoka natūralaus maisto, per daug visokių priešų. Bado šmėkla ten nuolatinis svečias. Tik negalima su knygos autoriumi sutikti, kai jis teigia (pusl. 268, 269), kad planktonas (jūros paviršiuje esą mikroskopinės augmeninės gyvybės: algų, bakterijų ir diatomų junginys, kuris giminingas medūzom — “jellyfishes”) — esą “neišsenkamos maisto atsargos, kurios gali išmaitinti daugelį milijardų žmonių.” Tai labai optimistiška prielaida.

Planktonu minta tūlos žuvis ir kiti jūros paviršiaus gyvūnai. Tačiau jį pritaikyti žmonių masinei mitybai — neįmanoma. Vienas mokslininkas neseniai tą klausimą nagrinėjo ir priėjo išvados, jog planktoną paruošti žmonių maistui atsiėtų daugiau energijos, negu iš jo būtų naudos. Jo surinkimas, apvalymas nuo nepageidaujamų elementų ir paruošimas — brangiai atsiėtų. O, be to, ir jo skonis žmonėms nepriimtinas. Dar daugiau: išgraibus iš vandens planktoną, badas ištiktų tūlas žuvis ir kitus gyvūnus, kuriais dabar žmonės minta, jie išnyktų. Taigi būtų daugiau žalos, nei naudos. Gi gaudant be atodairio žuvis, ir jų kiekis sumažėtų. Tad maistas iš jūros nepadidėtų, bet sumažėtų. Jau ir šiuo metu kai kurios valstybės neleidžia jų pakraščiuose žvejoti (tarp jų ir JAV).

Pirmoji afrikiečių nacionalinio pobūdžio seiga buvo menininkų paruoštas 1966 m. Dakaro mieste festivalis, kuriame dalyvavo plati viso kontinento atstovybė. (Dakaras, tai Vakarų Afrikos pajūrio uostamiestis, išsidėstęs Senegalijos valstybėje).

Egiptas, kuris šiuo metu laikomas Arabijos valstybe, senovės istorijoje žinomas, kaip buvusi Afrikos teritorija. Jis turi seniausią rašytą istoriją, siekiančią suvirš 7000 metų prieš mūsų erą. Jis puikuoja piramidėmis, sfinksais, hieroglifų rašmenimis ir papiruso raštais. Tai senos kultūros valstybė, kuri savo istoriją užfiksavo deginto molio bei akmenų lentelėse ir papiruso lakštuose.

Alberto Laurinčiuko knyga labai įdomi. Ji duoda daug medžiagos juodajam Afrikos kontinentui pažinti. Tai pirmoji lietuvių knyga, taip išsamiai šį klausimą gvildinanti.

MONETŲ LOBIS

Lietuvos Istorijos-etnografijos muziejaus fondai pasipildė nauju monetų lobiu. Jį perdavė jaunieji Panevėžio kraštotyrininkai.

Šį lobį buvusio Alančių dvaro parko traktoriumi išarė S. Augulis. Lobį sudaro pusrėčio tūkstancio monetų lietuviškų, lenkiškų ir švedų 17 amžiaus pinigų, kurie buvo sudėti į statinaitę. Manoma, kad pinigai buvo paslėpti, kokiam pavojui artėjant.

Kopenhaga, Danija. — Daugiau kaip 600 kovotojų prieš karą piketavo Amerikos ambasadą. Policija gynė ambasadą nuo šturmuojančių kovotojų, daugelį areštavo.

Specialiai “Laisvei”

Prasmingas gyvenimas

Tarp repeticijų pokalbių portuoja: “Dabartinėje mokytojų vietoje Nevierių pradžios mokykloje, yra jam labai patogios sąlygos ir plati dirva socialistinėms idėjoms skleisti, nes šioje apylinkėje gyventojų dauguma yra kairiųjų pažiūrų ir jo priešvalstybiniai darbaiams ne tik netrukdo, bet gali dar padėti. Mano manymu, jį, Makušką, reikėtų perkelti į kitą apskritį, kur jis, neturėdamas pažinčių (bent iš pradžios) negalėtų veikti, slapta agitodamas prieš dabartinę Tautinę Vyriausybę ir krašto esamą tvarką. Priedas, 8 lapai.”

Negalėdami rasti liudininkų, kurie smerktų Makušką pogrindinį darbą, Makušką pradeda mėtyti iš vietos į vietą. Perkeliama jis į Vilkaviškio apskrities Divydzijų, vėliau į Šiaulių apskrities Bazilionų ir kitas pradines mokyklas.

Ir visur mokytojas Makuška randa draugų, pagalbininkų. Per jo rankas plaukia Vladimiro Lenino idėjos ir Lietuvos liaudies masės. Jonas Makuška toliau tardomas, sodinamas į dabokles, kalinamas, bet jokios priemonės jo veiklos nesustabdo. O išaušus socializmo rytui Lietuvoje, jis vėl grįžo į gimtąjį Rokiškio rajoną toliau tęsti švietimo darbą tarp savo bičiulių ir draugų. Rašo jis scenos vaizdelius iš praeities kovų, juos su kaimo jaunimu stato rajono mokyklose. Išėjęs į pensiją, dėl šeimos aplinkybių, persikelia į Vilnių, bet ir čia jis dirba, nenuirimsta.

Bronius Jauniškis

Didžiausias mamutų kapinynas

Barabinsko stepės centre, tarpe Obės ir Irtyšiaus slėnių, apie 300 kilometrų į vakarus nuo Novosibirsko surastas milžiniškas mamutų kapinynas. Preliminariais duomenimis, šioje vietoje palaidoti kaulai kažkada priklausė 1,500 individų. Pirmą kartą mamutų kaulų surado tarybinio ūkio darbuotojai dar 1957 m. Tada paleozoologai B. Kožamkova ir P. Savinovas tik iš vienos duobės iškasė kelis šimtus mamutų kaulų. Dabar paaiškėjo, kad šioje vietoje yra viena didžiausių mamutų kaulų susikaupimo vieta visoje Eurazijoje.

Geologų nuomone, masiniai mamutų kapaai atsirado milžiniškų potvynių metu. Galėjo būti įvairių mamutų žuvimo priežasčių: plikšala, sniego audros su staigiu atšalimu ir pan. Mamutų bandos galėjo įlūžti, eidamos per nestiprų, neseniai užšalusį ledą.

Kasinėjimai padėjo nustatyti, kad mamutus galėjo užmušti senovės medžiotojai. “Mamutų kapinyno” atradimas padėjo mokslininkams susidaryti vaizdą apie senovės Barabinsko stepės gyvenimą pleistoceno epochos gale.

1971 metų balandžio mėnesį “Laisvei” sukaks 60 metų. Ruošimės šios sukakties plačiausiam atžymėjimui.

Kelios pastabos dėl straipsnelio “Ar gyvūnai meluoja?”

Didžiai Gerbiamas
“Laisvės” Redaktorium:

Dėmesį patraukė straipsnelis “Ar gyvūnai meluoja,” išspausdintas šių metų “Laisvės” kovo 13 dienos numerio. Jame aprašoma, kad kai kurie gyvūnai — oposumas, bebrukai, kuosos, gaidžiai ir kiti, siekdamiesi naudoti, griebiasi apgaule.

Atleiskite, kad drįstu gaisinti Jums laiką, pareikšdamas ryšium su tuo kai kurias mintis.

Besikaitant man prisiminė senokai kažkuriame žurnale permestas akimis vieno mokslų kandidato straipsnis apie melo rūšis. Tarp įvairių melų jame buvo nemaža kalbama ir apie vadinajamą “herojinį melą.”

Taip pat viename vidurinės mokyklos tėvų susirinkime teko klausyti įvairių nuomonių, kaip kovoti su vaikų melu mokykloje, ir tos diskusijos frazės kaip gyvos išliko atmintyje, užkliuvus už šio straipsnelio apie gyvūnų melą.

Melas ir apgaulė

Šitas straipsnelis “Ar gyvūnai meluoja?” primena tam tikrų buržuazinių mokslininkų veikalus, kuriuose jie smulkiai nagrinėja vienokias ar kitokias gyvulių gyvenimo apraiškas, norėdami įrodyti, kad jos yra bendros ir žmonėms. Trumpai sakant, ieškoti to, kas bendra gyvuliams ir žmonėms, o ne to, kuo jie vieni nuo kitų skiriasi. Todėl, skaitant šį straipsnelį, lyg persai išvada: jei gyvūnai meluoja, tai ir žmonėms melas yra natūralus dalykas.

Tačiau žmogus nuo gyvulių daug kuo skiriasi, ir klausimas yra kur kas sudėtingesnis.

Visiems akivaizdu, kad gyvūnų pasaulyje melas ir apgaulė yra vienas iš pagrindinių ginklų. Gal būt, net pats svarbiausias ginklas, kuris padeda jiems išlikti žiaurioje kovoje už būvį.

Jų “stebuklingoji kepurė”

Iš pasakų mes visi žinome apie “stebuklingąją kepurę,” kuri jų herojams padeda tapti nematomiems ir tuo pačiu pranašesniems už savo priešininkus. Gyvūnų pasaulyje ta “stebuklingoji kepurė” ir yra pagrindinė jų apgaulės priemonė — jų dengiamoji spalva, daranti juos nematomus savo aplinkoje. Gamta su stulbinančiu tikslumu sukonstravo vabalams, žuvis, gyvūnėliams, žvėrim, paukščiams, jų dengiamąją spalvą, kad jie galėtų apgauti savo priešininkus. Ir spalvos pritaikytos ne tik patiems gyvūnams, bet, pavyzdžiui, ir paukščių kiaušiniams, kad nesiskirtų nuo dirvos, nuo smėlio, nuo žalių lapų.

Kas nematė, kaip pempės, išvydusios lapę, stengiasi ją apgaulingai nuvilioti į šalį! Kartais net apsimeta negalinčios paskristi, kad dar labiau ją sugundyti.

Iš individualios ir kolektyvių kovų

Bet, atsiradus kolektyviai kovai už būvį, gamtoje kai kas pasikeičia. Individas liaujasi būti priešas kitam individui. Kolektyvo jėga

sudaro jo individų sutelktumas, solidarumas. Individuali kova silpnėja ir užleidžia vietą kolektyviai kovai už būvį. Kolektyvi kova yra tobulesnė kovos už būvį forma, per ją individas pakyla į aukštesnę pakopą.

Ir savaime suprantama, kad atskirų individų melas, ir apgaulė, būvė stiprių ginklų individualioje kovoje už būvį, trukdo kolektyvui susitelkti, jį silpnina. Tačiau melas ir apgaulė naudojami ne individo prieš individą, o kolektyvo prieš kolektyvą ir toliau lieka stiprus ginklas jau kolektyvioje kovoje už būvį. Gamtininkai nematė, kad viena skruzdžių rūšis užpuola kitos padermės skruzdėlyną, siekdama pasivogti lėliukių ir iš jų išsuauginti vergus, kaip tik tokiu metu, kada kuo mažiausias užpultųjų skruzdžių skaičius gali stoti į gyvnybą.

Maži vaikai ir melas

Kas atidžiai stebėjo mažus vaikus, tas įsitikino, kad vaikai tik vėliau griebiasi melo. Nors jau protaudami ir žaisdami sudėtingus žaidimus, jie nesigriebia melo, kad išvengtų bausmės ar laimėtų kokią privilegiją. Nors sakyti tiesą jiems yra įgimtas. Iš čia, gal būt, ir nuolat kartojamas epitetas apie “vaikišką naivumą.” Ir vaikas raudonuoja, pradėjęs meluoti, ne todėl, kad bijo bausmės. Netiesos samkymas yra susijęs su įgimtu instinkto pažeidimu. Liaudis tai įžvalgiai pastebėjo ir susikūrė daugybę priežodžių apie pasikeitimus netiesą sakancio žmogaus psichikoje. Bene vienas iš dažniausiai girdimų yra: “Vagies kepurė dega.”

“Melo detektoriai”

Cia prisimena šiandien Vakarų pasaulyje naudojamieji “melo detektoriai.” Prie žmogaus kūno dalių prijungiami jautrūs instrumentai, kurie, užduodant tiriamajam įvairius klausimus, perteikia skirtingą reagavimą į duodamus atsakymus. Tačiau plačiai žinoma, kad tokie “melo de-

tektoriai” yra nepatikimi. Daug individų gali sakyti netiesą, jų psichikai į tai nereaguojant jokiomis apčiuopiamomis žymėmis.

Minėto mokslų kandidato straipsnyje, liečiančiame “herojinį melą,” buvo kalbama apie reikalingą meluoti kare. Autorius turėjo omenyje tas sunkias pastangas, kurios neišvengiamos, kad neišiduotum ir suklaidintum priešą. Ne taip lengva yra įveikti savo psichiką, kad ji pastebimai nereaguotų, kada imama žengti “it lūžtančių ledų.”

Melas kaip jų ginklas

Man krito į akis, kad Vakarų spaudoje dažnai matyti straipsnių, kuriuose stengiamasi pateisinti melą. Ir tai suprantama. Įnirtingoje klasių kovoje, kuri pasireiškia ypač streikų pavidalu, melas bei apgaulė tampa belieka pravartus ginklas. Buržuazija turi visas sąlygas šį ginklą vartoti: jos rankose radijas, televizija, laikraščiai, kino filmai, — žodžiu, visos propagandos arsenalas. Ir šie propagandos garsiakalbiai vartojami kuo sumaniausiai, stengiantis apmulkinti eilinių darbo žmogų, nukreipti jo dėmesį į šalutinius dalykus, pataikauti žemesniems jo instinktams, jį tvirkinti. Bet, kaip liaudis sako, “yla visada išlenda iš maišo.” Paprastas žmogus vis vien mato ir jaučia, kaip “vagies kepurė dega.” Tiesos žodis pasižymi kažkokia ypatinga slapta jėga, padedančia jam plisti ir be didžiulės propagandinės mašinos.

Tiesos siekimas

Tai yra, mano nuomone, todėl, kad žmogaus prigimtyje, per ilgus amžius žmogui tampa visuo menine būtybe, yra išsivystęs boddėjimasis apgaulė, instinktyvus siekimas tiesos, šito į ypatybę yra būtina, iš individualios kovos už būvį pereinant į kolektyvių kovą. Šis žmogaus prigimties bruožas ir sudaro visą tiesos galią, kuri kaskart vis labiau prašoka parazitinės klasės vartojamo apgaulės ginklo jėga. Individualistinė kovos už būvį forma vis labiau atgyvena, vis labiau tampa archainė.

Davido Alfaro Siqueiros vardas gerai žinomas visame pasaulyje. Siqueiras — Meksikos monumentaliosios dailės pradininkas, visuomenės ir politikos veikėjas, didelis visų laisvę mylinčių tautų bičiulis.

Siuo metu 73 metų dailininkas kuria savo didžiulią kūrinį — “Poliforumą”. Tai kompleksas didelių apimties tapybos darbų, kurie papuoš koncertams, spektakliams, pasikaitoms, konferencijoms skirtą pastato vidaus ir išorės sienas. Aštuoniuose “Poliforumo” vidaus sienose, kurių plotas trys tūkstančiai kvadratinų metrų, kuriama monumentalioji tapyba. Siqueiras ją pavadino “žmonių žygių žemėje ir visatoje”. Vaidzinga “muralio” (monumentaliosios sienų tapybos) kalba pasakojama Lotynų Amerikos tautų kovos už laisvę, nepriklausomybę ir pažangą istoriją.

Nuotraukoje: Davidas Siqueiras.

Dingus iš gyvenimo parazitinėms klasėms, turės atkristi ir kolektyvinė kova už būvį, pasireiškusi karų pavidalu. Tada savaime turės išnykti ir melo, kaip priešingos žmogaus prigimčiai priemonės, naudojimas tarpusavio santykiuose. Melas, kaip buržuazijos ginklas savo privilegijoms apsaugoti, galutinai susikompromituos ir neteks savo galios. Žmogaus pasamonėje slypi baurėjimasis melu ir instinktyvus siekimas tiesos, atrodo, yra ta gyvybinė psichinė jėga, kuri turės išgyvendinti apgaulę iš žmonių visuomenės.

Atleiskite, kad problemas svarbumas paskatino mane pareikšti keletą nuomonių dėl minėto straipsnelio.

S. J.

1970 V 7

Philadelphia, Pa.

Sužinojau, kad LLD 10 kuopos parengimui komisija ir šeiminkės turėjo pasitarimą kaip geriau prisiūti. Su gerai patyrusiomis šeiminkėmis visi būsimieji gerai priimti, gerai pavaišinti. Todėl būkime laiku — pirmą valandą, pas A. M., 6024 Wayne Avenue, birželio 14 d. Pakalbinkime savo draugus ir drauges.

:- :- :-

Beje, atsiprašau šeiminkes, kad buvo padaryta klaida minėjime vienos šeimininkės vardo.

:- :- :-

Kai aš mažas būdamas lankiau mokyklą, mūsų kunigėlis sakdavo, kad caras ir dievas aukščiausi, o kunigas jų tarnas. Bet dabar ta visa trejybė subyrėjo, nes Lietuvą valdo pati liaudis.

O šiandien girdėjau per radiją, kad koks tai kunigėlis ir policininkas atsisaukė į Philadelphia žmones, prašydamį jų pagalbos, nes visą apylinkę užkariavo jaunuolių gengsterizmas. Sako, jie žudo vieni kitus, taipgi nužudo ir daug nekaltų žmonių. Man atrodo, kad taisyti reikia pradėti nuo pačių didžiųjų gengsterių, kurie žudo šimtais jaunuolių, o sau krauna milijonus dolerių.

Ar tik nėra kalta mūsų sistema?

A. Lipčius

ČEKŲ MUZIKA

Paveikslų galerijoje buvo surengtas didelis vargonų koncertas, skirtas Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos 25-osioms išdavimo metinėms.

Vargonininkas Leopoldas Digrys, kuris pernai gilinavo studijas Prahos Muzikos akademijoje, atliko senąją ir naująją čekų muziką, sužavėjusią vilniečių klausytojus.

MIRĖ

CLIFFSIDE PARK, N. J.

Kazimieras Derencius, 79 m. amžiaus, mirė birželio 3 d., ligoninėje. Laidotuvės įvyko šeštadienį, birželio 6 d., iš Macagra koplyčios į Madona kapines, Ft. Lee, N. J.

Šią žinią telefonu pranešė Jurgis Stasiukaitis, kuris vėliau parašys plačiau apie velionį.

New Jersey naujienos

Pereito mėnesio pabaigoje įvyko LLD 2-os apskrieties konferencija Lietuvių Lyceum klube, Harrison, N. J. Konferencijoje dalyvavo 6 kuopos su 19 delegatų.

New Yorkas buvo atstovautas su 4-omis kuopomis, o New Jersey su dviem. Newarkie ir Cliffside'ie rangalios. Žmogaus pasamonėje slypi baurėjimasis melu ir instinktyvus siekimas tiesos, atrodo, yra ta gyvybinė psichinė jėga, kuri turės išgyvendinti apgaulę iš žmonių visuomenės.

Kuopų raportuose buvo nusiskundimo iš 1-osios kuopos, kad persimainius sekretoriui ir naujam sekretoriui nepridavus adresų, ne iš visų narių duoklės buvo išskolėtuotos. Tačiau konferencijoje dalyvavęs sekretorius pasižadėjo visą reikalingą pataisyti.

Kitos kuopos stovi gerai nariais ir finansais. Nutarta rudenį suruošti parengimą Harrisone pataisyti.

gerbimui Petro Ramoškos kaip gero klubo gaspadoriaus ir Karolio Paciūno kaip gero “Laisvės” vadininko ir gero LLD 54-osios kuopos sekretoriaus.

Buvo plačiai kalbėta apie “Laisvės” jubiliejinio albumo išleidimą. Visų mintys supuolė į vieną tašką, kad užbrėžtas tikslas būtų įvykdytas kuo geriausiai.

Apskrities komitetas aklimacijos būdu užgirtas šiemis metams tas pats.

Tą dieną pripuolė G. Stasiukaitis gimtadienis. Jam sudainuota “Happy Birthday.” Už tai jis mūs pažiūrėjo gėrimais, o gaspadinės pagamino užkandį. Ir visi išsiskirstė gerai me ūpe.

:- :- :-

Paskutinę dieną gegužės mėnesio įvyko LLD 54 kuopos susirinkimas Cranford pas mūsų gerą draugę

Pranas Raščius

ANT UPĖS KRANTO

Kai bus tau liūdna, kai žiburiai visi širdy užges ir suanglėjusios atrodys net ir šakos uosių, — tave aš paskandinsiu vėl į svajones svaigias ir tartum gerą vaiką išbučiuosiu.

Svajonių pilys...

Kiek jau jų sudeginta, sugriauta!

(Jas visada,

ZMOGAUS vardu dangstydamiesi,

puolė ŽVĖRYS)

Tad nestatysiu tau pilių —

namelį mažą

ant upės kranto nepaplauto,

kur viešpataus

ieškąs skausmingai Žemės vietos GERIS.

Čia anksty rytą per lankas ir per miškus rasotus subris gerai bičiuliai ir draugai be veidmainystės kaukių ir atsuoliuos grakščiai stirnaitės iš melsvų palaukių, ir netgi vilkas atlagens — nukaršęs ir nesotus.

Suskrisi ir vyturiai.

O pačiame saulėteky

ant plono saulės spindulio,

kaip ant stygos auksinės,

užšoks

išnirę iš gelmių upėtakiai —

ir suskambės

gyvybės himno gaidos pirmutinės.

Ir užtels vėjas, ir suos pušų viršūnės žalžganos, įpūsdamos gyvybę kalvai, saulės apiplinkintai. — Apgaubt minutei kalvą debesimis ir darganos ir pasisotins lietumi žolytės alkanos; ir nebeliks prie šito namelio vietos neapykantai.

O vilkas,

tas karštinčius pilkas,

amžinai nesotus,

pasiraivys ir romiai atsiguls prie tavo kojų,

sapnuos jaunystę,

braidančią po rytmečius miglotus

ir jauną, stiprią vilkė pakiemiais klajojant...

Paskui praplės akis ir nusiziovavęs sau tinguly klausysis, kaip groja vyturiai, kaip jų giesmė, lyg upė potvynyje, platinas... Ir tik žvilgsniu grakščiai suoliuojančias stirnaites vysis... vysis... vysis... O nepavijęs vėl užsnūs, padėjęs tau ant kelių savo letenas.

O kai už miško šienapioviai pabus

ir stirnos pabaidytos

žmonių balsų,

ištirs giraitėj uosių,

kai mus abu

bičiuliai ir draugai paliks lig kito ryto, —

tave kaip gerą vaiką išbučiuosiu.

L. Šerelienė-Novak. Ši kartą Novakienė radome blogame ūpe — nesveikuojančią. Skundėsi, kad buvo porą savaičių ligoninėje sveikatos padėčiai iširti. Gydytojai nieko blogo pas ją nesurado ir pasiuntė namo. Būnant namuose, jos sveikatos padėtis vėl pablogėjo. Dabar vėl mano eiti į ligoninę. Visi apgailestavome jos sunkią padėtį ir linkėjome jai atgauti sveikatą ir būti linksmai, kaip būdavo pirmiau.

Nors nesijausdama gerai, bet nuo savo įpročio, nors ir buvo prašoma atsisakyti negalėjo: skaniais užkandžiais ir kavute pavaišino visus susirinkusius. Širdingiausiai ačiū jai už tai!

Buvo nominuoti kandidatai į Centro Komitetą.

Nutarta už \$60 “Laisvės” albume įamžinti LLD 54-ąją kuopą. Tą darbą atlikti pavesta komitetui.

Ig. Bėčis parodė visų aukotojų vardus “Vilnyje” iš atspirašė, kad jie visi tilpo iš Union. Ir net 54 kuopą Elizabethe pavadino 45-ąją kuopą, kuri randasi Floridoje. Jis sakė, kad tai ne jo klaida, bet “Vilnies.” Niekas dėl to nepyk.

Ignas

Redakcijos pastaba: Apie šį LLD 54 kuopos susirinkimą gavome taip pat labai trumpą korespondenciją Joną Gredaičio. Bet kadangi Igno susirinkimas plačiau aprašytas, tai atsiprašome draugą Gredaitį, kad jūsų korespondencijos nepanaudosime.

Ar žinote, kad

... kinai turi tik 100 pavardžių. Taigi vieną pavardę gali turėti keli milijonai žmonių. Pirmą eina pavardė, toliau vardas: Sun Jatsenas, Jan Sin-cinas ir t. t. Kinijoje dar laikomasi egogaminių papročių: vyriškis Sun negali vesti moters Sun, nors jie ir nebūtų giminės.

...baskų, gyvenančių Pirenė kalnuose, kalba — viena iš nedaugelio Europoje neindoeuropiečių kalbų. Baskai — palikuonys tų kalbų, kuriomis kalbėjo akmens amžiaus gentys Europoje, dar prieš paplintant čia indoeuropiečių kalboms.

...vengrai įsikūrė prie Dunojaus IX a. Jų karingi protėviai (ugrai, madjarai) atkeliavo ten iš pietų Uralo stepių.

...ėigonai į Europą atkeliavo X-ajame amžiuje iš Indijos. Anuomet jie paplito ir Šiaurės Afrikoje, Madozoje Azijoje. XV-XVI a. ėigonai iš Vakarų Europos atsibastė į Rusiją.

...IV mūsų eros amžiuje armėnų švietėjas Mesropas Maštocas sukūrė armėnų raidyną. Mūsų eros pradžioje atsirado ir gruzinų rašyba.

...Kaukazarus — viena iš nedaugelio žemės vietų, kur tiek daug įvairių kalbų. Be milijoninių tautų — gruzinų, azerbaidžaniečių ir armėnų, čia gyvena tautos, tautelės, turinčios tik po kelis tūkstančius žmonių. Pats margiausias Dagetano rajonas. Čia gyvena 30 tautų.

Prašome Literatūros Draugijos ir kitų organizacijų narius prisiminti “Laisvės” reikalus savo susirinkimuose.

Pavasarinis spaudos piknikas

Rengia LLD 7-oji apskritis Gedimino parke, Bradford, Mass., birželio 21 d. Rengimo komitetas pasijungia padaryti šį pikniką istoriniu — visą pikniką susukti į filmą, vėliau pademonstruoti lietuvių kolonijose. Užbaigus filmo demonstraciją, bus pasiūstas į Lietuvą, kad ir mūsų artimi giminės matytų, kaip kultūringai bendraujame. Kam tik sveikata tarnauja, būkite piknike, o vėliau matysite patys save filme—bus dedama pastangos, kad visi dalyviai patektų į filmą.

Pikniko programa

Pradžią 10 valandą ryto. Kalbą pasakys Antanas Bimba. Meninę programą atliks worcesteriečiai, šokiams gros Antano Kuliešiaus muzika.

Filmų sukimas: Būtų gerai, kad kiekvienas miestas būtų vienoje grupėje ir turėtų savo miesto iškabą; taipgi ir solistai ir jų grupės turėtų turėti iškabą. Mat, vėliau rodant filmą, ne tik grupuotė bus vaizduojama, o ir iš kokios kolonijos (miesto) ji yra.

Jeigu oras būtų ir nepalankus, piknikas įvyks, nes svetainė didelė.

Jūs, niujorkiečiai, atvažiuokite iš vakaro, mes vietos turime jums pernaktoti. Po kelionės pailsėsite ir smagesni būsite piknike.

Kelrodis: Bostoniečiai, važiuodami keliu 93, pravažiavę 133, matysite iškabą **Haverhill** ir užvažiuosite ant kelio 495. Pavažiavus 9 mylias, matysite **River St.** dešinėje. Važiuokite iki pamatysite tiltą per upę, pravažiavę tiltą, apačia geležinkelio, laikykitės kairėje, imkite trečią gatvę dešinėje ir važiuokite tiesiai iki pamatysite iškabą 96, dešinėje parkutis ir pro jį važiuokite į dešinę,—aštunta gatvė bus **Montvale St.**

BOSTON, MASS.

Apie kai ką

Pas mus dar viena liūdina žinia: palaidotas Antanas Jankus (Jankauskas). Prieš keletą metų jis buvo LDS 62-os kuopos išdinkinys. Jis žiūrėjo, kad kiekvienas centas būtų užrašytas. Teko su juo veikloje dalyvauti, tačiau kaip jis rūpinasi, kad visame kame būtų teisybė. Gaila netekus gero draugo...

--:--:--:--

Jau buvo rašyta, kad pavasario buvo LLD 7-osios apskrities suvažiavimas, kuriame nutarta šią vasarą surengti tris piknikus. Apskrities pavasarinį pikniką—Gedimino parke, Bradford, arti Haverhill, Mass.; „Laisvės“ naudai liepos pradžioje — Olympia parke, ir rudeninį pikniką spaudos naudai — taipgi Olympia parke, Worcesteriye.

--:--:--:--

Gedimino parkas paimtas birželio 21-ai. Bostonas autobusų rengiasi į tą pikniką važiuoti. Reikia pasirūpinti, kad autobusą pripildytume, kad nebūtų nuostolių.

--:--:--:--

Pažvelgus į mūsų valstijos amerikonišką spaudą, matosi labai daug visokių naujienų: gerų, prastų ir tokių, kurios ne visus vienodai patinka. Pavyzdžiui, gera naujiena Wilbur teatro lankytojams, nes po 6 savaitių uždarymo vėl atidarytas. Čia estradoje artistai visai nuogi. Prietamsoje šokdami su muzikaliais gabalais bei juokus krėsdami ir pasi-meilina.

Man rodos, normaliai galvojančiam, tokias pastatymus turėtų eiti labai mažai žiūrovų. Tačiau Wilbur teatro daro didelį biznį. Tūkstančiai iš anksto prisipirkę bilietų nekantriai laukia, kuomet bus proga pamatyti estradoje abiejų lyčių sykiu nuogus kūnus.

--:--:--:--

Kai kuriuose mūsų valstijos miestuose kriminalystės smarkiai plečiasi. Ne tik pavieniai kriminalistai veikia, veikia ir organizuotas vandalizmas ir rasizmas.

Hartford, Conn.

Laisvės Choro parengimas gegužės 24 d. pavyko gerai. Buvo miela matyti Worcesterio Aido Chorą vėl dainuojant po vadovybę Al. Daukšio. Gražiai harmoningai sudainavo kelias daineles. Po tam solo ir duetai I. Janulienės ir Al. Daukšio. Gražiai išėjo. Publikai labai mylėjo.

Laisvės Choras po vadovybę Wilma Hollis ir akompanistės Lora Halleran irgi dainavo kelias liaudies daineles. Kai kurios buvo dainuojamos pirmą sykį, rodos, skambėjo gražiai. Solo dainavo Elenutė Brazauskienė ir Wilma Hollis, taipgi gražiai.

Miela klausytis liaudies dainelių ir atsimint, kad daug triūsio įdedama į prisirengimą, nors ne prie ilgos programos. Ačiū mokytojos sugabumui ir neįsamiškai energijai, kad galim dainuoti per daugelį metų.

A. Bimba trumpai kalbėjo apie svarbius šių dienų klausimus ir rimtus laikus, ką pergyvename dabar. Taipgi prisiminė apie Laisvės Jubiliejus reikalus, kaip geriausiai praveisti darbą. Labai svarbu buvo išgirsti nors trumpoj formoj apie dalykus, kurie mum visiems svarbūs. Ačiū jam už pastangas atvažiuoti pas mus ir priduoti daugiau energijos dirbti.

Buvo labai miela matyti žmonių veidus iš visų apylinkių, kai kam net šimtas mylių buvo ne pertoli pas mus atvažiuoti. Iš tikro, jausmus kuteno rengėjams matant taip daug svečių. Per tuos pačius sykiu buvo daug rūpesčio, ar užteks visko svečiams pavaišinti.

Laisvės Choro susirinkime buvo skaitytas laiškas iš „Laisvės“ kolektyvo, kviečiant prisidėti prie Albumo išleidimo. Choras dauguma balsų nutarė visą puslapį paimt už 100 dolerių. Tai graži pradžia. Vėliau gal rasis ir pavienių, kurie panorės prisidėti.

V. K.

Mokytojai kovoja prieš piketų kalinimą

Chicago. — Mokytojų Sąjunga sušaukė Illinois, Indiana ir Wisconsin valstijų mokytojų konferenciją. Dailavavo daugiau kaip 1,500 mokytojų.

Amerikos Mokytojų Federacijos prezidentas David Selden, kuris buvo areštuotas už piketavimą pereinant žiemą Newark, N. J., buvo garbės svečias.

Konferencija pasmerkė piketuojančių mokytojų areštus ir jų nubaudimus, kaip streikų teisės varžymą. Studentai dalino lapelius prieš karą Indokinijoje.

Kunbunk, Pietų Korėja. — Daugiau kaip 2,000 valstiečių demonstravo, protestuodami prieš Amerikos armijos tiesimą militarinio kelių, kuris sunaikina tūkstančius akvų valstiečių žemės ir uždaro jų tradicinius kelius.

Paryžius. — TSRS užsienio ministras Gromyko atvyko čia tartis su prezidentu Pompidou ir kitais pareigūnais. Pasitarimai tęsis penketą dienų.

Philadelphijos ir jos apylinkių lietuvių dėmesiui

Lietuvių Literatūros Draugijos 10 kuopos parengimas-pietūs įvyks jau ši sekmadienį, birželio 14 dieną. Kviečiame visus Philadelphijos ir jos plačių apylinkių lietuvius smagiai, linksmai laiką praleisti. Tikimės svečių iš New Jersey valstijos, žinoma, ir net iš New Yorko. Visi būsite maloniai sutikti ir gerai pavaišinti.

Vieta: 6024 Wayne Ave. Pradžią 1 valandą.

Kaip šią vietą pasiekti, buvo nurodymai pirmesniuose „Laisvės“ numeruose.

Rengėjai

KRISLAI

(Tąsa iš 1-mo pusl.)

laisviečius. Atidžiai jį perskaitykite.

Atsiskaukime pabrėžiamas skubotumas. Kurie norėsite save matyti šiame istoriniame leidinyje, tuoj atsilipti.

Šiandien prieškariniame judėjime plačiai ir garsiai skamba Fondų šeimos vardas. Tėvas aktorius, sūnus aktorius ir dukra aktorė. Visi trys giliai įsitraukę į judėjimą. Ypač dukra Jane Fonda pasižymi energija ir veikimu.

Tai vienintelė tokia šeima visoje Amerikoje.

Fašistas yra piktas sutvėrimas. Tautinė kilmė nieko nereikia.

Nemanytum, kad po to, ką Europoje fašistai padarė su žydais, žydų tarpe fašistų neturėtų būti su židuriu surasti. Bet jų esama. Jie, žinoma, nesivadina fašistais. Jie maskuojasi patriotizmu, nacionalizmu, sionizmu ir kitokiais smarkiai skambančiais vardais. New York'e savo organizaciją jie vadina „Jewish Defense League“. Tai jaunu teoretistų ir chuliganų gauja. Pereitą ketvirtadienį jie užpuolė komunistų dienraštį „Daily World“ ir jo leidėjus bei darbininkus terorizavo.

Netenka abejoti, kad milžiniška žydų dauguma tokiame chuliganizmui prieš pažangų laikraštį nepritaria.

Fašistinis gaivalas yra nelaimė kiekvienai tautai, kiekvienai žmonių grupei.

Pasiryžę prievarta sudrausti studentus

Washingtonas. — FBI direktorius Hooveris pilnai užgiria Nixono administracijos siūlymus, kad prievarta būtų sukontroliuoti studentai ir negrai kovotojai.

Jis pasmerkė civilines tyrimų tarybas, kurios peržūri skundus prieš policijos brutalumą. Jis sako, kad „policijai sargai nereikalingi.“

Indijos komunistai už žemę bežemiams

New Delhis. — Indijos Komunistų Partija paskelbė savo programą, kurioje sakoma, kad bežemiai agrikulūros darbininkai, smulkieji valstiečiai ir genčių žmonės turi teisę užimti didžiųjų, valdiškas ir kitokias nenaudojamas žemes.

Kompartija remia Indijos Agrikultūros Darbininkų uniją, kudi veda kovą už nenaudojamų žemių perdavimą bežemiams. Prieš metus laiko bežemiai buvo užėmę 320,000 akrų žemės, kuri atnešė labai gerą derlių. Vakary Bengale tokia žemė 150,000 akrų taipgi davė gražų derlių.

Lėktuvo kidnaperis patupdytas kalėjiman

Washingtonas. — Birželio 4 d. lėktuvo kidnaperis Althurs G. Barkley iš Phoenix, Ariz., nusivare Trans World Airlines lėktuvą su 51 keleiviu į Dulles International Airport prie Washingtono ir pareikalavo 100 milijonų dolerių. Gavęs \$100,750, jis tuo nepasitenkino, reikalavo pilnos 100 milijonų sumos.

Pakilęs lėktuvą kiek pasikridęs vėl nutūpė tame pačiame aerodrome, kur laukė šimtas maišų neva su popieriniais pinigais. Tuomet visi keleiviai išlipo iš lėktuvo. Maišai buvo sunėsti. Bet tuo pačiu metu policija persėdė lėktuvą padangas, kad lėktuvą negalėtų pakilti. Lėktuve kidnaperis peleido šūvį į vairuotoją, kuris buvo nepavojingai sužeistas. FBI agentas tuomet šovė į kidnaperį, kurio nykštys buvo persautas.

Pagaliau kidnaperis Barkley suimtas ir kalėjiman patupdytas. Jo žmona sakė, kad jis buvo užpykęs už reikalavimą susimokėti užvilktą \$400 federalinių taksii. Atrodo, ar tik jis nebus pamišęs.

Nesimatė su opozicija

Madridas. — Kai čia lankėsi JAV valstybės sekretorius Rogers ir tarėsi su fašistiniu diktatorium Franko, tai opozicija norėjo pasitarti su Rogersu, bet jis atsisakė pasimatyti.

120 įžymių fašizmo priešių norėjo pasikalbėti su Rogersu ir išdėstyti kovotojų už demokratines teises programą.

Tailandas padės ginti Kambodijos valdžią

Bangkokas. — Tailandas valdžia sutiko priimti Kambodijos valdžios prašymą paramos kovai su partizanais. Greitu laiku Tailando militariniai daliniai bus Kambodijoje ginti sostinę. Dabar prieš Kambodijos partizanus kariauja amerikiečiai, pietvietnamiečiai ir vietinė armija. Bet to nepakanka. Tailandas ateina pagalbon apginti nuo partizanų Kambodijos militarinę valdžią.

Pamaldų kambarys generolams

Washingtonas. — Pentagonas įrengia pamaldoms kambarį už \$15,000. Generalai ir admiralai dabar galės savo kambarįje prašyti dievo, kad karas ilgiau tęstųsi.

Būtinai išsiamžinkite „Laisvės“ 60-mečio albumu, kuris jau ruošiamas.

HELP WANTED-MALE-FEMALE

HELP WANTED-MALE-FEMALE

HOWARD JOHNSON'S

IS LOOKING FOR

COOKS

SHORT ORDER

\$150 WEEK

Free benefits including:

* Uniforms

* Paid Life Insurance

Call 201-538-9718

An Equal Opportunity Employer

* Paid Vacation

* Hospitalization

(38-45)

WOMAN, mature, to care for invalid woman, and housekeeping. 5 to 6 days a week. Small adult family. Fox Chase section, Philadelphia. 215-592-6732. Between 9 AM and 5 PM. After 7 PM FI 2-6313.

(41-45)

EXPERIENCED

COOK WANTED

See Chef

HOTEL STERLING

Wilkes-Barre, Pa.

42-48)

HOUSEKEEPER. For hospital — \$1.75 per hour. Own transportation. References. Flexible hours. Must be able to work one week-end a month. RUSH HOSPITAL, Malverne, Pa. 215-647-3150. Ext. 219.

(42-48)

Ivairios Žinios

Washingtonas. — Aukščiausiasis Teismas penkiais balsais prieš du nutarė, kad federaliniai teisėjai gali uždrausti darbininkams streikuoti, jeigu streikai laužytų kolektyvių sutarčių nestreikavimo punktus.

Buenos Aires. — Protes-tai privertė valdžią nuimti draudimą išleidinėti dienraštį „Cronica“, kuris buvo cenzūros uždarytas už smerkimą policijos brutalumo.

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Thantas ruošiasi vykti Maskvon pasitarti Vidurio Rytų krizės klausimu, kaip sulaukyti Izraelio agresiją prieš arabus.

Washingtonas. — Tūkstančiai federalinių darbininkų pasisakė prieš Nixono karinę politiką, ypač prieš agresiją Kambodijoje. Reikalauja karą baigti.

Mirė turtingiausia moteris

Grosse Pointe Farms, Mich. Mirė Mrs. Anna T. Dodge, išgyvenusi 103 metų amž. Ji buvo turtingiausia pasaulyje moteris — paliko apie 100 milijonų dolerių turto, sukaupto iš automobilų gamybos. Paliko du vaikus.

Pranešimas

Lawrence, Mass.

LLD ir LDS kuopų susirinkimai įvyks birželio 12 d. Lenkų Veteranų patalpose, 2 val. po pietų.

Valdybos kviečia visus narius dalyvauti, nes reikės apkalbėti, kaip geriau mes galime prisidėti prie Pavasarinio Spaudos Pikniko, kuris įvyks birželio 21 d. Gedimino parke, Bradford, Mass.

J. Petrus

FOUNTAIN CLERKS

No Eves. or Sundays!

Immediate full time openings from 8 to 4:30 PM. 5 days a week. Excellent pay plus many fringe benefits including merit increases, liberal discounts, 1-4 weeks paid vacation. Paid sick leave, profit sharing, hospitalization and much, much more! Take the Capital Flyer from D. C. directly to store. Apply to Mr. Bill Roberts or Joe Royal daily between 8 AM and 5:30 PM. Or call 301-881-4930.

DRUG FAIR

5600 Fishers Lane

Parklawn Bldg. (HEW)

Rockville, Md.

An Equal Opportunity Employer

(34-44)

EXCLUSIVE COUNTRY CLUB.

Under new management. Waiters and waitresses, experienced. Own transportation. Loudonville, N. Y. 518-869-0246.

(41-50)

CARPENTERS. Frame, trim and helpers. Report ready to work to Kettler Brothers, Inc. Clusters of Stedwig, Montgomery Village, Gaithersburg, Md. See Butch Cline. Top pay, Company benefits. Take Rt. 705 to Montgomery Village Ave. Exit to Montgomery Vlg. Entrance "E.O.E."

(38-44)

AUTO MECHANICS

1st class mechanic wanted for busy shop. Must have G. M. experience. Excellent pay and flat rate plan and many benefits and vacation. Call Ed Haub. 664-7700. NORMAN BUICK, 39 Kinder Kamack Rd., Westwood, N. J.

(39-45)

COMPANION for elderly lady of Lithuanian descent, who is a post stroke patient, under 50 yrs. Must be free to travel. Knowledge of Lithuanian language helpful, but not necessary. No cooking or laundry. Good salary. Call PE 5-2855 after 8 PM.

(39-43)

AUTO BODY MAN

Must be a good combination man. Excellent opportunity for right person with growing but established shop. Good pay. Flat rate plan and many benefits. Call Ed Haub. 664-7700. NORMAN BUICK, 39 Kinder Kamack Rd., Westwood, N. J.

(39-45)

HOUSEKEEPER

Live in, for Doctor's home. No small children. Good salary and good home. Call Elkins Park, Pa. (215) TU 7-4441.

(41-43)

“LAISVĖS” REIKALAI

Gerbiameji: Mano tėvas, Joseph Yanush, mirė bandžio 23 d., š. m. savo namuose (ūkėje), Woodstown, N. J. Jis buvo didelis mėgėjas laikraščio “Laisvės,” ir per ilgus metus prenumeruodavo jį. Jis gimė Lietuvoje 1890 m., į JAV atvyko 1910. Kadangi pas mus niekas kitas nemoka skaityti lietuviškai, tai prašau jo prenumeratą padovanoti kitam asmeniui. Su Pagarba, Joseph Yanush, Jr.

(Mes velionio prenumeratos likusį kreditą sutvarkėme prie kitos prenumeratos—Adm.).

Gerbiameji: Čia randate Liet. Namų B-vės šėrą vertės \$25. Tai bus auka laikraščio “Laisvės” nuo LLD 10 kp. Su Pagarba, P. Walantienė, Philadelphia, Pa.

John J. Ynamaitis, iš Naugatuck, Conn., perdavė Antanui Bimbai savo Liet. Namų B-vės šėrą, vertės \$25, ir sako, kad tai bus auka “Laisvei.”

Antanas Bimba, dalyvavo Hartforde, bankete. Parvežė auką \$76.00 nuo sekamų prietelių:

C. B. Straus (Bridgeport)	\$15.00
Lila ir Ralph Braus (dukra ir tėvas), Rochester, N. Y.	15.00
A. Meilunietis	10.00
John Luckas (Windsor)	10.00
Viktoras ir Benė Satulai (Bridgeport)	10.00
Konstancija Miller	5.00
Juozas Beržinis	5.00
F. Ramanauskas	5.00
Yvonne Snaras	1.00

Nuo kitų gauta per paštą ir asmeniškai sekamai:

Vaitkevičienė-White, Miami, Fla.	\$50.00
Julia Gittzus ir šeima, Bedford, Mass.	20.00
Elizabeth Patrick, Buzzards Bay, Mass.	20.00
Draugas iš Scranton, Pa.	10.00
Ona Ziobienė, Frackville, Pa.	6.00
Juozas Pavilonis, Chicago, Ill.	6.00
Joseph Makul, New Haven, Conn.	6.00
Vincent Macy, Voluntown, Conn.	6.00
Nell Valaitis, Hayward, Calif.	6.00
A. Bečienė, Union N. J.	5.00
Al Dupsha, Monson, Mass.	5.00
Ch. Nečiūnas, Lake Grove, N. Y.	5.00
O. Titanienė, Woodhaven, N. Y.	5.00
Izabelė Jackim, Oswego, N. Y.	5.00
Anna Čerkauskaitė, Scranton, Pa.	5.00
J. Tamulienė, Scranton, Pa.	2.00
S. B. Rubo, Cleveland, Ohio	2.00
P. Kabuošis, Beckley, W. Va.	2.00

Po \$1: M. Simon, Brooklyn, N. Y.; Petronella Sidlauskas, Laconia, N. H. August Večks, Haverhill, Mass.; John Wallis, B. F. Kubilius, Chicago, Ill.; Geo. Stasi, Fairview, N. J.; Geo. Budris, Elizabeth, N. J.

Didelis aciū viršminėtiems rėmėjams už jų dovanas. Kaip žinote, mes dabar ruošiamė albumą atžymėjimui laikraščio “Laisvės” 60-mečio jubiliejaus. Išsiuntėme visiems prenumeratoriams laiškus. Taipgi ir organizacijoms, paaiškindami tikslą, ir kaip galite prisidėti prie šio Albumo išleidimo. Prašome sekti Jubiliejaus Komisijos pranešimus, ir prašome atidžiai perskaityti laišką ir prisidėti prie šio didelio projekto. Iš anksto aciū!

—Administracija

Šiaulių televizorių gamykla išleidžia naujus televizorius “Taurus-202.” Nuo ankstesniųjų jie skiriasi gražesne išvaizda, jie yra patogesni, moderniškesni. Vien šiais metais gamykla pagamins aštuoniasdešimt tūkstančių naujų televizorių.

A. Dilio nuotraukoje matome įmonės surinkimo cechą.

“PARASYK PAGAL MŪSŲ KURPALĮ”

Komiška katastrofa

...Atsitiko tokia komiška katastrofa, kad užjūrio klerikalų laikraščio savininkai nupirko “vaduotojui” ponui Umbražiūnui rašomąją mašinėlę antitarybiniais straipsniais rašyti. Parsineša jis tą mašinėlę namo ir mėgina rašyti. Bet štai neranda raidės “b”. Pasišaukia kiemsargį, abu ieško. Nėra! Išties valandą su kiemsargiu trūšia, du pakeliu popirusų rūko — nėra vienos raidės ir tiek. Kiemsargis sako:

— Matai, ponuli, kad būčiau gramatnas, kad nors kiek raidės pažinciau, gal tą prakeiktą “b” rasčiau...

Tegu skaitytojas atleis, kad į žinomą Pivošos fejletoną “Netobuli mechanizmai” įvedžiau nūdienį užjūrio veikėją. Matot, neseniai susiklostė panaši situacija. Tiesa, ponui Umbražiūnui nupirko ne mašinėlę, o bilietą-komandiruotę į pasaulinę parodą “EKS-PO-70”. Iš viso ko sprendžiant, kartu su komandiruote jam davė tokį uždavinį: nuvažiuok į Osaką, pažiūrėk tarybinį paviljoną ir parašyk pagal mūsų kurpalį.

Siuo įpareigojimu ir prasidejo komiška katastrofa. Ponas Umbražiūnas, kaip vėliau minėsime, ne tik raides “b” nesurado... “Pats paviljonas pasta-

May It Never Be Repeated

At the recent meeting of the American Association to Combat Fascism, Racism and Anti-Semitism a movie was shown about the nazi concentration camp horrors. It was a French documentary with English titles. We progressive people know about nazi horrors but it was still a shock to look at that movie and see what was done to the people. It is simply unbelievable. The extent of the horrors makes you ill.

Alfred Kantor was one of the prisoners. While he was in Auschwitz his mother was put to death there; so was the girl he loved.

Alfred Kantor survived, and when liberated went to a displaced persons camp in Bavaria. In two months there — almost completely from memory — he filled a book with water-colors recalling the stages of his imprisonment. His book of paintings will be published in color reproduction in the fall.

Alfred Kantor became obsessed with the importance of telling the world what was happening. “No one, anywhere in the world should again have to submit to experiences like these,” he believed.

The American Association to Combat Fascism, Racism and Anti-Semitism is working very hard so fascism wouldn't raise its head again. You will be completely informed about their work by subscribing to “Fact Memorandum.” Single copies are 25 c. One year's subscription \$1.00. Address: Suite 1407, 1182 Broadway, New York, N. Y. 10010.

Ilse

tytas yra imponantiškas”, — užrašo jis bloknote pirmąsias savo reportažo eilutes. Kitaip jis negali išsireikšti, nes taip vertina viso pasaulio spauda. O toliau? Nejaugi ir eksponatus girsiu? — suko galvą ponas Umbražiūnas.

“Viskas eina bendru vardu, — aštrina jis. — Pavyzdžiui, Mieželaitis parodytas visų Lenino laureatų tarpe. Tas pats ir su kompozitoriais... ir su Juzeliūnu... visi bendrame sąraše”.

O iš kur tas Ozelinis? Latvija? Ir anas dailininkas latvis? Įrašysiu į reportažą: “Dailės skyriuje tarp rusų pastebėjau tik kažkokį latvių, su labai jau propagandine tepiline... Kelis kartus apėjau grafikos eksponatus, kol užtikau Kuzminskio pavarde...”

Kiemsargio paviljone nėra — tenka viską pačiam ieškoti.

Kuo dar reportažą papildysiu? Yra kuo! Gedimino Jokūbonio Pirciupio “Motinos” kopija gana gražiai parodyta, bet greičiausia ne dėl neabejotinos meninės vertės, bet, svarbiausia, kad vykusiai prisideda prie “pranešimo” misijos” (! — ką čia ponas Umbražiūnas turėjo galvoje — vienas dievas težino! — Autorius).

Toliau matyti lietuviški meno dirbiniai, lietuviškos knygos, lietuviški vitražai. Kas pastaruosius sukūrė? Dailininkas Morkūnas? Gal ne jis? — suabejoja ponas Umbražiūnas — Gal čia yra lietuvių, kurie galėtų viską paaiškinti?

Deja, kiemsargio nerandama... Supykęs prašo dar tokius žodžius į savo reportažą: “Tai, beje, ir viskas, ką pastebėjau lietuviškos tautos didžiuliam paviljone. Aišku, japonas skaitytojas, nors ir gerai išprusęs, nieko nepastebės”...

Vadinasi, jeigu niekas nepastebės lietuviškų eksponatų, tai, pono Umbražiūno galvai “logiškai” galvojant, galima įrašyti į reportažą ir tai, kad “paviljoną reikėtų pavadinti rusų paviljonu, o ne Sovietų, kaip plakatai ir knygos skelbia”.

Tarybiniam paviljone tą dieną buvome penkiese: Algirdas Žukauskas iš Vilniaus, Leonas Tymukas iš Baisogalos, Povilas Morkūnas iš Šiaulių, Vytautas Kalibatas iš Kauno ir šių eilučių autorius. Pono Umbražiūno mes nesutikome. Gal jis tarybiniam paviljone buvo anksčiau, o gal vėliau — sunku pasakyti. Šiaip ar taip — mums pasisekė: sutikę poną Umbražiūną būtinai sugaišę nemaža laiko, rodydami jo nepastebėtus lietuviškus eksponatus. Ko gero, jis dar ir nepatikėtų mūsų žodžiams...

Iš čia pacituoto jo reportažo, išspausdinto “Draugo” laikraštyje ir išgarsinto per Romos radiją, mato, si, kad ponas Umbražiūnas gal būtų yra gramatnesnis už Pivošos paminėtą kiemsargį, nesuradusį rašomąją mašinėlę vienos raidės. Todėl jis galėjo pastebėti tokį dalyką, kad tarybinį paviljoną bei visus jo eksponatus sukūrė penkiolika broliškųjų respublikų, kurių vėliavomis jis puošiasi.

Įdomus bus Moterų Klubo susirinkimas

Trečiadienį, birželio 17 d., 6 val. vakare, įvyks Niujorko Lietuvių Moterų klubo susirinkimas. Narės būtinai turi sueiti ne vėliau 6 valandą, nes prieš pradėjimą susirinkimo, nusifotografuosime.

Susirinkimas bus paskutinis šį sezoną, bet jį atliksime greitai, nes po susirinkimo turėsime poezijos vakarą. Kaip jau žinome, New Yorke vieši iš Vilniaus poetė Violeta Palčinskaitė ir ji apsiėmusi skaityti mums savo poeziją.

Kviečiame ir vyrus į šį taip įvairų vakarą. Nena-riai — vyrai ir moterys — kviečiami 7 val. vakare, į Laisvės salę, 102-02 Liberty Ave., Ozone Parke.

Galimas daiktas, kad turėsime ir daugiau svečių iš Lietuvos. Bet apie tai vėliau...

Pirmininkė

Poetė Violeta Palčinskaitė

Lietus labai pakenkė mūsų parengimui

Pereitą sekmadienį, laisviečių ruošiami pietūs turėjo įvykti Forest Parke. Deja, rytą užėjo labai smarkus lietus ir į parką išvyka pasidarė neįmanoma. Todėl pietūs įvyko Laisvės salėje.

Aišku, jog tas pakeitimas labai pakenkė parengimui. Susirinko tik nedidelė grupelė žmonių. Pietūs buvo paruošti gerai. Daugiausia darbo ir rūpesčio įdėjo Verutė ir Valys Bunkai. Kiti ir kitos jiems tik padėjo. Ačiū visiems už pasidarymą.

Programos faktinai jokios nebuvo.

Jeigu nebūtų šių respublikų, nebūtų ir šio paviljono.

Reikia pasakyti, kad ir kitos elementarios “raidės” liko nepastebėtos. Ponas Umbražiūnas kažkodėl nepamatė visų Tarybų Sąjungos klasių ir socialistinių grupių, visų nacijų ir tautybių draugystės ir bendradarbiavimo; jis nepastebėjo socialistinės demokratijos, kuri realiai užtikrina darbo žmonių, jų tarpe ir Lietuvos liaudies dalyvavimą tvarkant visus valstybės ir visuomenės reikalus; pagaliau jis nesitiekė pastebėti, kad mūsų vaikai nemokamai baigia įvairias lietuviškas mokyklas ir vysto savo talentus, kad mūsų visuomenė niekada nepaliks mūsų nelaimėje nei ligos, nei invalidumo, nei senatvės atveju — tai garantuoja tarybinė santvarka. O kas ir ką garantuoja ponui Umbražiūnui? Nebent naujus užsakymus meluoti ir šmeižti...

D. Roda

Vilnius, 1970.V.5.

Parengimų Kalendorius

Philadelphijoje, birželio 14 d.

Philadelphijos LLD 10 kuopa rengia banketą, “surprise party” ir gimtadienį, 1 val., A. M. įstaigoje, 6024 Wayne Ave.

Waterbury, Conn.

Birželio-June 28 d., LLD 28 kp. ruošia pikniką “Laisvės” spaudos naudai, J. K. Vaitonių sodyboje. Prašome kitų organizacijų nieko nerengti tą dieną. Kl. Yenkelūnienė.

Pranešimas

Ozone Park, N. Y.

LLD 185 kuopos susirinkimas įvyks birželio 16 d., 2 val. po pietų, “Laisvės” salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Parke.

Vii nariai prašomi atsilankyti. Susirinkimas bus svarbus. Tai bus paskutinis susirinkimas prieš atostogas. Kurie dar nesate mokę ducklių, susirinkime pasimokėsite. Taipgi šiame susirinkime gausite naują, puikią knygą “Juodasis Kraujas.” Valdyba

FLUSHING, N. Y.

Valerija Kazlauskienė, visiems gerai žinoma Flushing gyventoja, buvo susirgusi ir net turėjo pagulėti ligoninėje apie savaitę laiko. Dabar d. Kazlauskienė namie, bet dar vis po daktaro priežiūra. Linkime jai greitai susveikti.

Birželio 4 d. Kazlauskienės broliui Povilui Melvidui sukako gimtadienis. Valerija jį sveikina ir linki jam dar daug laimingų gimtadienių.

M—nė*

Muštynės parlamente

Seoul. — Pietų Korėjos parlamente 40 atstovų smarkiai apsimušė, įsikarščius ir kitus kairiuosius į čiaavę dėl valdžios cenzūros ir uždarymo opozicijos laikraščio. Keli atstovai nuvežti ligoninėn.

UŽSISAKYKITE

Knygas, Žurnalus ir Plokšteles IŠ LIETUVOS

Per mus galite užsisakyti arba užsiprenumeruoti įvairius žurnalus, laikraščius, knygas ir plokšteles.

UŽEIKITE Į MŪSŲ ĮSTAIGĄ,

rasite didelį pasirinkimą įvairių žurnalų, knygų, laikraščių už prieinamą kainą.

Four Continent Book Store

156 5th Avenue

New York, N. Y.

Telefonas: CH 2-4500

Prašykite mūsų katalogo.

Galite užsakymus siųsti per paštą.

BROOKLYN, N. Y.

UŽUOJAUTA

Mirus

Donatui Mažiliui

Reiškiu gilią užuojautą velionio našlei Frances ir jo dukrai Frances, broliui Kanadoje, taipgi giminėms čia Amerikoje ir Lietuvoje. Lai pergyvena šią liūdesio valandą ištvermingai.

Domicelė Galinauskienė

Queens Village, N. Y.